

15.097

LYON LEA

15097

D 138
74
124
235
16

Dráma három felvonásban

Irta: Bródy Sándor

Ezen darab előadási joga kizárólag dr. Marton Sándor színpadi kiadóvállalatától (Budapest, IV., Bécsi ucca 1) szerezhető meg. Az engedély nélküli előadást szigorúan bünteti az 1921. évi LIV. t.-c. Copyright 1929 by dr. Alexander Marton

Színrekerült az UJ SZINHÁZBAN a következő szereposztásban:

Lyon, rabbi	Harsányi Rezső
Lea, leánya	Gerő Erzsé
Konstantin herceg	Lengyel Vilmos
Josue Josele	Baló Elemér
A százesztendő	Bazsaj Lajos
A tudós asszony	Simon Maresa
A helybeli bolond	Keleti László
Tarrasz, kozák	Gárdaj Lajos
Az ezredes	Bondy István

Történet 1914-ben, Felsőgaliciában.

I. FELVONÁS

Lyon rabbi háza, Felső-Galicia legészakibb részén, egy nagyobb rutén községben. Fehérre meszelt, szabálytalanul épített szoba, amely bédlő és egyszersmind házi kápolnája a abbinusnak. A szoba mélyében selyemfüggönyös tóraszekekrény, mint ahogy az illik és szokásos is a nevezetes és szent rabbinusok lakásában. A függöny mögött a frigláda, külön fantasztikus takaróval. Mellette egy öreg karosszék, fehér ágypárna a támláján, előtte, mögötte, rajta szövet, szőnyeg, rongy. Az egész barnaszínű rongyhalmaznak hat. E széken meggömbövedve ül egy összetört, ősz asszony, piszkos, fehér főkötőben. Meggömböved, szinte belebukik egy nagy, lóbörkötéses könyvbe. Ez, mint később kitudnik, Li (Lea), a rabbi 17 éves leánya. Az alkobban aranyozott faluster. Egy gyertya ég benne gyenge lánggal. Maga az ebédlő igen tiszta, inkább uras. Vitrinek, régi karosszék; fantasztikus tárgyak a falon. Így az ugynevezett piros, fonnott viaszgyertya, régi pálmagágak. A könyvesszekekrény nagy bőrkötéses könyvekkel tele. A szekekrény tetején cedrus elszáradt gyűzőlce, sorban vagy hét. A padló is tele könyvvel. Három kis ablak, keletre nyiló, elhuzott zöld taft-függönyökkel. Az ablakközökben az ismeri zsidó halottasnap képek. Fehérrel terített nagy asztal a közepén. Balról a pap — a többinél nagyobb, trónszerű karosszéke. Amikor a függöny felgördül, a rabbi abban ül és olvas. Közben kétszer felkel és az alkovhoz megy, az öregasszony pár-

náját megigazítja, a számolyt helyre teszi a lába alatt, igazítja a nagykendőn, amely a nő ölét befödi. Hallgatózik, majd felkel, hogy meggyujtsa a péntekesti gyertyát. A többágu és M-alaku girándolét. Csak két teríték van az asztalon, a péntek esti kalács hófehér szalvéta alatt.)

Lyon rabbi erőteljes, magas, elegáns alak. (Ezek a csodarabbik vagy franciás abbészerű kosztümben járnak, selyemnadrágban, fehér harisnyában, lakkcipősen, vagy törökösen színes selyemkaftánban, turbánosan. A harisnyás, lakkcipős itt jobb és valószínűbb. Ünnepi selyemkaftán is szebb. A fej ősz haj és még barna, de nem nagy szakáll.)

Kultura

hangszer- és zongora terem. BUDAPEST, KALVIN-TÉR 7 SZ.

GRAMOFONOK, TANCEZ MŰVÉSZLEMEZEK NAGY VÁLASZTEKBAN.

Napi pensio Kc 37
Gyermekeknek Kc 22

Inhalatorium

Kérjen spektustord

Szépségápolás

bőrök rendbehozatalára. Szemöldök formázás. Szagtalan és legtökéletesebb „stady” hajelávaló toszereim és az „Arany” szépitőszereim szetküldeése naponkint diszkreációval történik. Olesó berletrendszere. Váradyné Palaky Aranka kozmetika. Ingyen tanácsadás és prospektus. VII. Erzsébet-körut 8. szam, 1. em. Newyork-palotával szemben. Palace mozgó felett. Telefon J. 436-81

Hajszátak kiirtása arcról, karról, utónyom nélkül. Összes szépséghibák eredményes kezelése. Hámlasztókórák szeplős, májoltos, tisztított arcok kezelésére. Helyi és általános bőrtisztítás. Helyi és általános bőrtisztítás. Helyi és általános bőrtisztítás.

A szokásos orosz és lengyelzsidós — helyesebben a régi lengyel nemese — hajtinca, de nem szabad komikusnak lenni. Furcsa lények ezek a csudarabbik, ellentétben hiveikkel, minden nap fürödnek, lehetőleg folyóvizben. (Ez a hagyomány.) Nem egy, télen léket vágat a folyóban és abban mártja meg magát. Az uriembernek az első pillanatban meg kell látsania a mi emberünk külsején és magatartásán. (A szokásos kézműveléssel és a szokott rövid imamondatot mormolva, meggyújtja az ebédlőasztal gyertyáit. Visszaül a székre és hangtalanul olvas.)

A künszó mind közelebből hallatszik, a Jeremiás siralma éneklő zsidók hangja. Most az ablak alá érnek és teljes hangon végzik a sírásmokat. (Jeremiás siralma, harmadik strofa.) Lárma, zaj, valaki rohanva, jajgatva. Fűlsiketítő a lárma. Olyan, mint Konstantinápolyban, ha tűz üt ki és az ember embernek ordítja: „Jungum vár — jungum vár!”

A RABBI (az ablakhoz áll, kopog az üvegen. Egyszerre minden hang bennszakad, kinyitja az ablakot, majd nyugodtan): Mennyire vannak?

TÖBB HANG: a falu alatt már! A falu alatt! (Megnyújtva a hangot és a szót jajjal.) A falu alatt.

A RABBI: Mennyien?

TÖBB HANG: Sok ezeren, sok ezren, a herceg is! Ezernél többen. Oroszok! Oroszok! Oroszok!

A RABBI (szigoruan): Mit félték, mit jajgattok, háboru van. Ellenség jön. Mit lehet tenni? Az Isten mindenkinél erősebb és a világ minden ellensége együtt, gyámoltala-

nabb előtte, mint egy gyenge bárány. Menjetelek és imádkozatok hozzá.

EGY HANG: Nincs templomunk, rabbi, az orosz ágyuk már tegnap...

TÖBB HANG: Fölrobbantották, elégették, elemészítették. Templomunk nincs.

A RABBI: A papotok még megvan és szívében nincs félelem. Minden az irás szerint történik.

EGY HANG (élesen): De segíteni kell az irásnak!

TÖBB HANG: Segíts rajtunk! Segítsunk!

EGY HANG: Mit mond az irás? Mi van megírva a Zóhárban? Mi csudát tudsz te, mit kell ilyenkor tenni?

A RABBI: Menjetelek haza, imádkoztatok, de előbb, akinek erős itala van, itassa meg a földdel, hogy amikor jönnek, az itala jobban szomjasak, mint a vérre, tüzet az olajukra ne kaphassanak. Ne engedjétek, hogy raboljanak, adjatok oda nekik mindent, amit összekapartok, ami nekik kell, adjatok oda önként.

EGY HANG: És az asszonyainkat, a leányainkat?

A RABBI (fölkel, gyötrelmes csend): Akiét el akarják venni erőszakkal, védje meg. Fegyverrel, késsel, ökölrel, a fogával! Azt nem! Azt nem! Azt nem! (Magszelidülbe.) Rejtsétek el őket, falazzátok be őket, vegye a vállára és fusson vele, aki bírja, aki fiatal. Fizessétek érettiük váltságdíját. A pénzt nem sajnálni, nem kuporgatni, nem úgy, ahogy szoktatok. Ezekkel beszélni lehet, tudtok a nyelvükön. Hizelegjétek nekik, mondjátok az altisztnek, hogy ő a cár! Majd aztán, majd később. (Dühvel.) Majd!

EGY HANG (voltaképpen egy impertinens sárga zsidófej benyomul az ablakon): És más tanácsod nincs, Ábrahám, Izsák fia? Nem beszélnél velük; előbb ha velük beszélnél?!

A RABBI: Majd beszélnek ők velem. Lesz szerencsém hozzájuk. Bizonyos, hogy elsőben is hozzám jönnek. Mondjátok, egy fiatal herceg a legfőbb parancsolójuk? Fiatal és herceg ur. El fog jönni hozzám (Elszántan.) Ithon találunk. (Gőgösen.) Jó szombatot.

TÖBB HANG: Jó szombatot. (Ujra Jeremiás síráma hangzik fel — elhangzik.)

A RABBI (az ablak mellett áll, amíg a tömeg elvonul, az imádság elhangzik. Majd leül a helyére. Össze-vissza ordítózás, törtémeszka éneklés. Ujra a jajgató rohanás. Csend. Utána durva röhögés. A rabbi olvas.)

JOSUE-JOSCH (belép, helyesebben beesik az ajtón. Ijedt alak, de nem rossz külsejű és tisztá. Jó ruhája van. Megáll a küszöbön, a szokásos szertartással megcsókolja az ismeretes bádoghüvelyben foglalt szentírási sorokat. Közben dadogja): Az utcában vannak, az utcában vannak, rabbi!

A RABBI: Tudom, hallom, nos?

JOSUE-JOSCH: Mi lesz velünk, rabbi?

Meinl kávé

Hová tetted a leányodat? A menyássonnyómat, Lea-Lit?

A RABBI: Nincs hozzá közöd, nincsen leányom, nincsen menyássonnyod. Nem tudsz semmit, nem láttál senkit, vak vagy és süket vagy. Most takarodj és vidd a bőrdödet, a péntekesti énekre, kilenc társaddal idején visszajöjj. Ha élsz, ha élünk. (Vállát felvonva, mosollyal.) Amíg élünk: imádkozunk és énekelünk. Menj! (Erős és most már ideges kézmozdulattal távozásra szólítja. A rabbi az ablakhoz megy vissza és leül.)

(Három kozák besurran. Az ajtó körül óvatlanul félkörben felállanak. Pikájukat a rabbi felé fordítják.)

AZ EGYIK: Ennil

A MÁSIK: Innil

A HARMADIK: Pénzt!

A RABBI: Parancsolatokra, főkatona urak. De az ordítást nem hallom. Süket vagyok, csak a csendes szót hallom. A pikát nem félem. Minek? Az enniláló a konyhában, az ital a pincében, a pénz ebben a szekrényben. Tessék kiszolgálni magukat.

KOZÁKOK (nekimennek a szekrénynek, felszakítják. Mohón rabolnak, majd egymásra rohannak, össze-vissza hangok, szavak): Add ide, hocide. Én vagyok a sarzsi. Megállj! Ez a kapitányé — az a vakapádé. (Birokra kelnek, az egyik öklözi a másikat. Derékon fogják egymást. Egy gomolyag a három ember, a földön hemperegnek, eközben az arany az ezüst csörög és gurul.)

A RABBI (kezére támasztva a fejét, mosolyog, ha tud. Hirtelen fölnevet).

KONSTANTIN (kopogtatás után belép. Utána tisztes távolban egy kozák hetman. Röhögő pofája, a Repin híres képén vannak ilyenek): Ezek itt mit csinálnak? Ezek itt mit csnálnak?

A RABBI (nyugodtan): Rabolnak.

KONSTANTIN (próbál haragudni, de nem tud): Nem adtam ki parancsban, hogy egyelőre nem szabad! Nem tűröm meg a meg nem engedett erőszakosságot!

A HÁROM KOZÁK (birkózás közben nagy nehezen megáll. Megismerik Konstantint, térdre esnek, keresztet vetnek).

KONSTANTIN (a hetmanhoz): Csak föl a fára, akasztasd fel őket a legközelebbi fára. Olyan helyen, ahol nem látom. Utálom az ilyen dolgokat. Alkalmatlan emberek. Vidd, allon's!

KOZÁK HETMAN (a lábával sürgeti a térdelő és imádkozó kozákokat): Alló (El.)

KONSTANTIN (fiatal, szőke, elegáns, szinte udvari bálnak öltözve. Néhány lépést tesz

előre és monokliját feltéve, mosolyogva üdvözi a rabbit): Jó estét, pap!

KÉT CSERKESZ KATONA (lép be jobbról, aztán balra glédába állnak az ajtófélfánál felhuzott karabéllyal a kezükben).

A RABBI (egy pár pillanatig mormog, ujjával követve a nagy könyv sorait, amíg valami végzethez jut. Szemüvegét most feltolja, feláll, néhány lépést megy előre a herceg felé, néhány lépést megy vissza, csaknem a földig meghajol): Ki az, akit hajlékomban tisztelhetek?

KONSTANTIN: Katona vagyok. Ellenség.

A RABBI: Az ellenségből jóbarát lesz, a jóbarátból ellenség. Így van az, mióta a bolond föld forog az okos nap alatt. Mivel szolgálhatok katonaságodnak, mert hogy ami valamit érő élelem volt, azt elvitték, ami pénz volt ideháza, azt jórészt elrabolták — más ellenség urak. Talán utána tetszenék azoknak lovagolni és felezní velük?

KONSTANTIN: Én nem vagyok zsvány.

A RABBI: Mi hát?

KONSTANTIN: Konstantin herceg vagyok és az ön leányát akarom!

A RABBI (becsukja a szemét, rövid imádságot mond. Hallgat.)

AZ EGYIK CSERKESZ: Nagyon sokat beszél. Lelőjtem?

KONSTANTIN: Takarodjatok ki, a kapu előtt álljatok őrt. A ti testeteken léphet ide be az, aki ezeket bántani akarja. (Két cserkesz el.)

A RABBI (melléje áll a hercegnek, kezét a feje fölé áldásra emeli).

KONSTANTIN: Mi ez? Ez mi?

A RABBI: Áldás. Kijár ilyen nagy urnak.

KONSTANTIN: Zsidó áldás. Nem szeretem. Valami átok van benne. Nem hiszek neki és nem félek tőle. Tedd, ha neked jólesik. Lehet, hogy használ is, mit lehet tudni? Talán a kártyánál, Szörnyű, hogy én mennyit veszték ebben a háboruban. Készen van!

A RABBI (mormogva áldást mond).

KONSTANTIN: Leülhettek? Tessék önnek is, csinos öreg ur, beszéljünk egymással egy okos szót. Az ön leányát akarom.

A RABBI: Lányom nincs.

KONSTANTIN: Van. Fekete haj és acél szem. Tizenhét éves. Az utcán nem látták. Rabságban él. Mondják. Férfinak kezét még nem adott.

A RABBI: Ha nem látták, akkor nincs.

KONSTANTIN: Asszonyok látták. Asszonyok értenek az asszonyhoz. Add elő.

A RABBI: Mondtam, nincs. És nincs leányom fenséged számára.

ZONGORÁK, GRAMOFONOK

és minden más
hangszer

Reményinél

BUDAPEST,

VI/47 Király-utca 58-60 sz.

KONSTANTIN: Ne kedélyeskedjünk egymással, öreg ur. Maga okos és tanult ember. Még annál is okosabb, a kémeim jelentették: maga a szent és csudatevő pap. A lánya is szent és azt mondják: maga a csuda. Őt, a csudát akarom. A cár vére vagyok, briliánsok vannak nálam a lánya számára. Indiai fekete gyöngy. Arany pénz magának, öreg bolond. Meg akarom venni. A zsidónál minden eladó. A lány eladó. Mennyiért? Ki az összeget és elő a lányt. Hová rejtette? Különben mit kérdezem, megenged egy kis kutatást? Pincébe, padlásra, padló alá, rongyok közé? Tehetne velem egy szívességet, megkönnyíthetné a munkámat. Ugy is minden hiába! És ha nem találok, a házat alágyujtom. És aztán fel fog itt lángolni minden és akkor a lángok közt mégis csak előkerül a csuda pap csuda lánya. Vижjogva. Élve, de aztán tudom, hogy a lángok közt...

A RABBI: Éliás meggyújtott és újra született. De hol vannak, akik rakták a zsarátnokot? (Néhány héber szót mond emelt hangon).

KONSTANTIN: Eh, unom. Akarom. Lány, lány, lány! Hol vagy? Jer elő. Halálos veszedelemben forog az apád. (A szoba mélyéből halk nyöszörgés hallatszik. Konstantin arra felé tart. Fleurettjével a nagy könyvek közé szur, a tóra függönyét lebbenti föl. Az öreg kasztnikat kinyitja, becsapja, a visszhang a messziről hangzó ágyuszó. Most a szoba sötét és szabálytalan mélyébe megy, ahol egy karosszékben alaktalan rongytömeg. Konstantin kis kézi villamos lámpát vesz elő és világít a karosszékekben ülő alakra).

A RABBI (ezalatt hangosan mormol a szent könyvből. Hirtelen megáll).

KONSTANTIN: Egy öreg nő! Fúj, hogy utálok az öregét nőben. Rabbiságod nejét van szerencsém tisztelni ebben a rongyhalmaiban?

A RABBI: Szegény szélütött. Ragályos korban szenved. Nem hall, beszélni nem tud. Ne bántsa fenséged. (Kissé emeltebb hangon.) Ha az élete kedves! (Háromszor meghajol, szinte kétrét hajlik, erőltetve nevet).

KONSTANTIN (nézi a karosszékekben ülő alakot): Arcátlanság a teremtéstől, hogy a nők is megöregednek. Rossz vicce az Istennek. De a szeme ennek milyen fiatal. (Tréfásan megpiszkálja Lea főkötőjét, mire ennek egyik sűrű fekete hajfonata kibuggyan).

KONSTANTIN (meglepetve egy pillanatra hátrál, aztán felkiált): Ez nem öreg, ez nem öreg, ez nem a hitvesed, ez a lányod. Le, le a maskarávval! (Fleurettjével a főkötőt ledobja).

LEA (sértődötten és szenvedélyesen ugrik fel és lassan kibonyolítja magát a nagy kendőből, lerugja magáról a tubákszinű köpenyt, kilép a sokrétű fekete szoknyából. Török szattyánpapucs van a lábán, két kezével mindkét szemét befogja. Mellének dekoltázsá világít és vastag ajka kihívóan piszkoslik a kézi lámpa világában).

KONSTANTIN: Védszentemre, szent Györgyre, még különb vagy, mint a hied. Mi a neved?

LEA (összeszorítja a száját, nem felel).

KONSTANTIN: Eh! (Kiveszi a revolverét, a rabbira fogja.)

LEA: Lyon Lea!

KONSTANTIN: Van-e kedvesed?

LEA: Nem tudom, mi az a kedves!

KONSTANTIN: Csókolódoztál-e már?

LEA: Nem tudom, mi az a csók!

KONSTANTIN: Bizonyos, hogy vőlegényed is van. Tudom, hogy érettek vagytok tízenkét esztendő korotokban. Valóságos nők. És ebben a korban már eligé a szülőltők egy éretlen sihedernek. Bizonyos, hogy te is menyasszony vagy. Ki a vőlegényed?

LEA: Nincs. Nem tudom. Nem mondom.

KONSTANTIN: Ugy? (Kiveszi a kis elegáns revolverét és a rabbi felé fordítva, játszik vele.)

LEA: Josue-Josch!

KONSTANTIN: Na látod, hogy eszedbe jut. Kíváncsi vagyok erre a legénykére. (Kikiabál az ajtón): Tárrászl!

A KOZÁK HETMAN (belép).

LEGUJABB ESŐKÖPENYEK

40-160 P-ig

AMERIKAI „FEDÁK” FOGYASZTÓ-FÚZÓK EGYEDÁRUSÍTÓJÁNÁL

BUDAPEST, RÉGIPOSTA-U. 19.

TELEFON

:: 880-32 ::

KONSTANTIN: Egy Josue-Josch nevű fi-
legényt kerestess meg nekem, de ne
hadd felkelteni, ha alszik. Reggelre itt
van. De nem muszáj okvetlen meg-
ölni. (Leához): Ugy-e, nem? Szerelme-
vagytok egymásba, szerelmem?

A RABBI: Kérnem kell fenségedet, hogy
nyebb kérdéseket intézzen a fiatal ném-
hez, mivel iskolát nem járt, nem ismer,
ak héber betűt és rajtam kívül férfival
eg alig beszélt. Más hitűvel még soha.
Eelem és alázat lakik benne. Ezenkívül
ellen hangu és éles szavu, mivel anya
gall nevelkedett.

KONSTANTIN: Azt látom, hogy nem va-
ni udvarias. Szemének két olyan tüzes
ja van, amely átperzselné a jeget. De
nem vagyok jégből való. Husz éves va-
k; és ön, kisasszony?

LEA (nem felel).

A RABBI: Tizenhét. De mit érdekel ilyen
mmiség egy nagyragu vitez katonát?

KONSTANTIN (türelmetlenül): Nem ki-
ntam a közvetítést. Egymáshoz való a
punk, egymáshoz valók vagyunk. Mi job-
a megértjük egymást, hagyja csak rám.
dhoz): Nagyon utálsz?

LEA: Nagyon.

KONSTANTIN: Pedig ugy tudom: nem
ok utálatos. Mindegy. Most gyüölölsz,
miért?

LEA: Mért jött ide? Minek jöttek ide?
fiert ölik meg az embereket? Szent embe-
ek ősz szakállát kiszakítják, fiatalok sze-
ét kiszurják. A szilvagallyak fehér virága
upa vér, vér, vér, vér.

KONSTANTIN: Nem én csináltam, én
em raboltam, nem én rendeltem, nem is
zeretem. Voltaképen nem is szeretem. Nézd
fegyveremet, ez tiszta. Tudja maga, hogy
n még nem is öltem embert. Szinte félek
aza menni az udvarhoz, mert nem tudom,
mit mondjak az öreg és fiatal nagyherceg-
öknek, Olga Tatjanának — Mária Feodo-
ovnának — Alexandra Katerinának, ha
érdik: hogy esett az emberölés? Na, ne
tálj, add ide a kezedet. (Közeledik Lea
lé, amikor odaér, az eltaszitja magától és
erész, szinte állati szökeléssel az ajtó felé
calad.)

KONSTANTIN (beéri, megfogja mind a
t kezét, dulakodnak, ezalatt a rabbi feláll,
egcsókolja a tórárt, majd úgy, hogy a her-
eg nem látja, a kaftánja alá nyul, ahol
gy kis kés villan meg. Konstantin a leány
ezét elengedi, de az ajtóhoz támaszkodik,
gy a lány ki ne mehessen): Haragszol a
áhorura, kicsi Lea? Magam sem nagyon
ntem, mert már egy kissé sok is. Azt sem
dom, ki akarta. Azt hiszem, az atyuská-
ak egy kis marotteja volt.

A RABBI: Az atyuska, a cár!

KONSTANTIN: A cár.

LEA (heves gyűlölettel): A cár? Valaki.

KÉRJEN
KLEIN-FÉLE
ORIENT RÓZSA
SZAPPANT

VILÁGMÁRKA

KAPHATÓ:
MAGYARORSZÁGON
CSEHSZLOVÁKIÁBAN
JUGOSZLÁVIÁBAN
ROMÁNIÁBAN

KLEIN ÉS FIA
PIPERESZAPPAN ÉS
ILLATSZERGYÁR R.T.
UDVARI SZÁLLITÓ
JÓZSEF FŐHERCEG
UDVARI SZÁLLITÓ

akinek hiszek, beszélt nekem a cárodrol, katona ur és minden reggel imádkozom ellene és minden éjjel, ha felébredtenek álomból a vonító kutyák, átkot mondok ellene. Én tudom, ki a cár. Az én rokonaimat, akik sokan, sokan vannak, hajtja, tereli lefelé, mint a barmot. Éjjel álomban a szopós gyerekeket, szoptatós anyákat és a híven tanuló fiatalokat megöleti. Ő a gonoszság, a szörnyiség, az átok!

KONSTANTIN: Most, most, amikor haragszol, még szebb vagy, mint amikor angyal vagy. Most adj egy csókot. Akarom, parancsolom!

LEA: Ezt! (Képen köpi.)

KONSTANTIN (kihuzza a vitorljét, mozdulatokat tesz, hogy leszurja, a rabbi, mint előbb. Konstantin eldobja a kardot, megtörli az arcát, nyel egy nagyot. Fojtott hangon, majd vidáman): Ej haj, ez se törént még meg velem. De nem is volt rossz. Jobb egy jó illatu szájból, mint a tiéd, egy arcuköpés, mint egy nagyhercegnő parfümös szájából egy csókl! Ami a cárt illeti, higyjétek meg nekem, nem is rossz ember. Csak ideges, beteg. Rosszul él a feleségével és szerencsétlen a fiával.

A RABBI (rendre inti Leát. Az tengerébe rejti arcát és elfojtva nevet).

KONSTANTIN: Semmi sottise-ot különben... Különbén egy kicsit élvezem, hogy ilyen szemtelenek vagytok.

A RABBI: Szemtelenek? Csak mások. Szent szombatunk van. (Kopogtatás.) A hiveim, a tanítványaim. Mind koldus és tudós. Korbács és golyó közepette jönnek, hogy imádkozzanak velem.

KONSTANTIN: Ereszd be őket, szeretem, ami furcsa.

HIVEK: Jó szombatot.

A RABBI: Szép szombatot.

Ének: „Lech daudi.”

KONSTANTIN: Űgyes. De épp elég. Volt szerencsém. Magam akarok maradni szüik családi körben. — El!

HIVEK: Jó szombatot. (Mindnyájan el.)

A BOLOND (bejön).

KONSTANTIN: Hát ez meg miféle leveli béka?

A BOLOND: Én vagyok az arameusi király.

KONSTANTIN: Jó, jó és mellékes me terséged?

A RABBI: És bolond, loco, itt

KONSTANTIN: Na mondjal valami ar lanságot.

A BOLOND: Vannak, akik belülről kin lyok. Ilyen vagyok én. És vannak, akik i vülről hercegek és hadvezérek... Ily vagy te. Ojje, milyen ritka herceg az, ugy néz ki, mint egy herceg. Jó lesz, mihamarabb elpusztulsz innen, hogy én t lán kapjam meg menyasszonyomat a világon.

KONSTANTIN (kirugja, az el): M jut eszembe, hogy éhes vagyok! Nagy szomjas vagyok és nagyon szerelmes v gyok. Örvendek, hogy nem igen hagyja m gát uraságod zavartatni a háborútól. K szönöm szives meghívásukat — Tesse Tolakodó: az nem akarok lenni. (Kalá osztás.) Na, nekem is. Mi még is csak fogulatlanabbak vagyunk, mint ti. Én esze és mi esziünk az önök kalácsából és én né félek, hogy megmérgez. (Mohón eszik.) Ne is volna tanácsos és értelmenyes. Míg önök izraeliták tisztátlannak tartanak be önket és nem esznek az ételünkből. Bel lünk néha igen! Oh leányzó, látom, ho szikrázik felém teméttelen fehér fogacska milyen szívesen összemarcangolná m vele. No. (Odanyújtja az arcát. Lea a k és villát felfogja és inkább védőleg, m támadólag Konstantin felé tartja. A r lefogja lánya kezét.)

A RABBI: A főkatona ur csak tréfál kább adj neki inni.

LEA: A szent borból?

A RABBI: A magyar borból.

KONSTANTIN: Azt, azt. Sokat hallott róla. Azt hittük, hogy ott szüretelünk.

A RABBI: Ott bajosan. (Lea feláll és almáriumból egy penészes palackot vesz és dühösen az asztalra állítja.)

A RABBI: Vigyázz, egy cseppje annyit mint egy indiai fekete gyöngy. Vörös to ritka. Tíz üveggel hozott a dédapám Tokéból. Magyarországból, ahol rabbi vü (Broché mond, aztán önt magának hercegnek. Leának is tréfásan a pohár kére): Ötven esztendeig ittuk meg a kilü üveget, ezt a te lakodalmadra tartottuk. Mindegy, igyuk meg most.

KONSTANTIN (idegenkedve nézi a tel harat): Talán úgy tekintenők az egész e tet, mint önnagsága lakodalmát! (Felug Mit integettek egymásnak a fejem fölött hátam mögött, szemtelenül és szemem Elég ostobák lennétek és mégis meg akag tok mérgeznél! Lea, ártatlanom, galamb kám, nyujtsd be a poharamba nyelvecs det, igyál belőle te előbb!

A RABBI: Igyál

LEA (iszik): Édes, jó. Mint a tűz.

KONSTANTIN (Elveszi a kezéből, ut

Magyarok jöjjetek

IAREGGIOBA

SELECT PALACE HOTEL

Elragadó tengeri fekvés. — Mandulafenyő-erdő. — 200 szoba. — Folyóvíz. — Fürdők. — Erkélyek. — Német és francia konyha és személyzet. — Pánc. — Garage. — Magánstrand. — Kérjen prospektust. — Igazgató-sága: Grand Hotel Baglioni, Florenz

ppig kiissza): Édes, szép, csupa tűz.

ertelen a lány felé fordulva.) Mint te.

LEA (elfordítja a fejét Konstantintól és apja kezébe hajtja).

A RABBI (szintén kóstolgatja): Ugy hiv-
k, hogy hegyaljai, magyar. Onnan ered,
onnan mi ketten, ahol megállapodtunk,
után taszigált, nyomott, taposott rajtunk
resztül az egész világ és kergetett az egész
ág. Én sohse láttam ezt a földet, de ál-
adni azt szoktam róla.

KONSTANTIN (szorgalmasan iszik): Nagy-
erü bor, igazán remek; még egy pohár-
! (Kívül egy éles hang: Tekió! Erre fel-
sán a hosszunapi harsona: Sevorim!
stantin felocsudik mámorából.) Zsidók,
tjeleket adtak az ellenségnek. Egy kis
fás árulás? Majd elveszem a kedveteket.
Kívül: tekio, tekio.)

A RABBI: Kinjokban a Messiást várják
geim, Szabálytalanul és jogtalanul, mert
a megszabott napon.

KONSTANTIN: A Messiást várják, ez meg
egint micsoda hazugság? A megváltó már
fejárt a földön és már meg is ölték.

A RABBI: Teológiai kérdésekben nincs
sem megengedve, hogy vitába bocsátkoz-
sam mással, mint önmagammal. Mi vár-
o a megváltót, aki nekünk megígértetett,
a várjuk, hogy a világ kapuja egyszerre
nk megnyílik és belép rajta az egy és
kkévalóság küldöttje, és békességet és
adóságot hoz minden népek számára.
Hűségnek és jóbaráttnak, hívőnek és hitet-
nnek egyaránt. Várjuk, várjuk, hívjuk,
vjuk.

LEA (feláll és mint egy gyerek primitív
ozdulattal hívja az ismeretlen eljövendőt).

KONSTANTIN: Különbem bánom is én,
lts! A borod jó, a hajlékod tiszta, a lá-
yod az enyém lesz; — és fekvő helyére
ég nem kíván eltávozni uraságod?

A RABBI: Itt alszom, így!

KONSTANTIN: És maga kisasszony?

LEA: Itt, így!

KONSTANTIN: Egyszóval nem mertek le-
etközödni, elaludni, féltek tőlem. Jól van,
rasszunk, ígyünk. (Fogja a palackot és az
ok mellett asztalkára teszi. Ott tölt ma-
ának. Nagyon járadt és mámoros már,
integy lerogy a karosszékre. Előbb azon-
an kívágja az egyik ablakot.) Lány, lány;
lyan vagy, mint egy forró sötét éjszaka,

amelynek csak két csillagja van.

LEA: Ah, ah!

KONSTANTIN: Eddig csak savószínű és
tőszíneket csókoltam. Viz, viz, viz. Te vagy
a tűz, tűz, tűz.

LEA (fejére mutat, jelezve, hogy Konstan-
tin megbolondult).

KONSTANTIN: Ugy gondolod, hogy meg-
bolondultam? Egy kicsit lehet, hogy el-
vesztettem az eszem, de téged megtaláltalak.
— Blasphémia, — tudod-e, mi az? Az, hogy
más nőt is öleltem, mielőtt téged! Miért
nem elsőnek téged? Gyönyörű vadállat!
Tudod-e, hogy vagy te tépsz össze engem,
vagy én téged. Tudod-e, hogy imádlak?

A RABBI: Ó nem tudja, mi az!

LEA: Én tudom, de annyit adok rá.
(Mutatja a kezével.)

KONSTANTIN: Szemtelen vagy és te azt
gondolod rólam, hogy én disznó vagyok.
Szégyelem magam a tisztátalanságomért a te
tisztaságod mellett. Disznó vagyok, az va-
gyok, bizvást leköphetsz. Én költő vagyok,
de nem tehetek róla. Ezernél több eszten-
deje kerestelek. Csakhogy én észak felé
mentem, te dél felé voltál és nagyon hosszú
ideig tartott, amíg találkoztunk. Végre!
(Fel akar kelni, nem megy.)

LEA: Hi-hi. (Nevet.)

A RABBI: Sál Sál

KONSTANTIN: Hagyja csak, majd kine-
velem. A fekete fiatal nő, mint amilyen te
vagy, az isten a földön, a megfagyott tűz.
Egy szemet alá kell gujtani és fellángol.

LEA (ásít): Álmos vagyok! Aludni sze-
retnék.

KONSTANTIN: Én meg álmodom. Tu-
dod-e, hogy szűz Mária Józsefnek előtte
olyan lehetett, mint te. Tudod-e, hogy ki
volt szűz Mária?

A RABBI: Azt nem tudja. (Erős hangon.)
Azt nem szabad tudnia.

KONSTANTIN (kebléből szűz Mária ké-
pes medaillont kotorász elő, felmutatja):
Itt. Ez. Anyácskám adta.

A RABBI (elfordítja a fejét és int Leá-
nak, hogy szintén azt tegye).

KONSTANTIN: Mária Ivanovna, Pulche-
rina nagyhercegnő! Anyácskám!

LEA (csufondárosan): Az anyácskád.

KONSTANTIN (feláll): Csókold meg ezt,
parancsolom.

LEA (felhuzva a lábát maga elé, bor-

1888 ÓTA A LEGSZEBB

MENYASSZONYI KELENGYÉKET

LEGOLCSÓBB ÁRBAN SZÁLLIT AZ ORSZÁG MINDEN RÉSZÉBE

ROSENBERG GYULA ÉS TESTVÉRE, MISKOLC

Felsőmagyarország legrégebbi és legnagyobb fehérnemű-áruháza

ÁRJEGYZÉKET BÉRMENTVE KÜLDÜNK.

MINTAGYŰJTEMÉNYÜNKET MEGHÍVÁSRÁ VÉTEL-

KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL BEMUTATJUK

TÖBB ARANYÉREMMEL
KITŰNTETVE.

Aha, ez az. Ez érdekes. Rossz a maszkod, de nem rossz a termeted. Félsz?

JOSUE (*igent int a fejével*).

KONSTANTIN: Nem illik félni a menyasszonyod előtt. Még megítél. Ki is vagy voltaképpen?

A RABBI: Tanul. Tíz éves kora óta tanul. És tíz esztendő óta a leányom völegénye. Az apja rabbi, mint én és ő is az lesz.

KONSTANTIN: Értem. Önnél tanul és a lányával szerelmeskedik. (*Lea felé.*) Sokat flörtöltetek? Pardon, talán te nem is ismered e nemzetközi szót. Ünneppnap délutánján, ha a szent pap alszik, odaülsz az ölébe és ő szerelmes hangján azt az énekek énekét turbékolja a füledbe. Amíg hő szád, kiblen még a délszaki nap tüze ég, hozzá...

A RABBI: Fenséges katona ur, megbocsát, hogy félbeszakítom. Mi közöttünk ez nem szokás. Mi közöttünk a leány leány és az asszony asszony! Még jókélvén nem is beszéltek egymással.

KONSTANTIN: Lettem volna én helyetted deák, másképp lett volna, esküszöm! De így azt hiszem, szentséged hazudik és ti is hazudtok, hazudtok, csalók, árulók vagytok. (*Lea felé.*) És te szereted a völegényedet?

LEA: Kötelességem, hogy szeressem.

KONSTANTIN (*Josue felé*): És te szereted a menyasszonyodat?

JOSUE: Kötelességem. A rabbi és az apám meggondolták, hogy így legyen.

KONSTANTIN: És addig nézed, addig vársz! Nézed, amíg neked megérik. Gyűlölöm a szemedet, amivel láttad. Kedvem volna, hogy kiégessen. A nyelvedet, amelylyel hozzá szóltál, kikinozni volna természetes indulatom. De elfajzottam a fajtámtól, izgat a gondolat, hogy vagy. Vetélytárs, bajtárs, ellenfél. Mit vacogsz? Mit táncolsz a menyasszonyod előtt. (*Tárrászhoz.*) Oldd el a köteleiket. Mért nem jössz nekem? Nézd, elveszem a szépséges menyasszonyodat. — Megállj!

LEA: A hóhért, a köteleit veszed el!

A RABBI: Nagyságos főkatona ur!

TÁRRÁSZ: Leüssem a fejét?

KONSTANTIN: Ne bánts, majd később. Várjunk vele egy kicsit. Hallom, hogy nektek is van valami haláلهlőtti imádságotok? Légy szíves végezzed el!

JOSUE (*kelet felé közel a falhoz megáll és fejét elébb gyengén a falhoz verve, a jelezési szent templom falainál szokott imádságot énekl.*) Majd egyszerre vak dühében és fájdalomában nekilendül, úgy vágja fejét a falba, hogy az szinte szerteloccsan).

LEA (*igen élesen felsikolt*).

KONSTANTIN (*odamegy a szédült Josuehoz, némi undorral megfogja és elrángítja a faltól*). Na, no! Ilyesmit nem szokás hölgy előtt csinálni.

A RABBI: Irgalmazzon neki, fenséged. Husz esztendő. Annyi, mint fenséged.

KONSTANTIN: Éppen azért nem. Külön-

ben igen. Ha onagysága nozzám termeted eziránt.

LEA (*száraz hangon*): Irgalmazzon!

KONSTANTIN: Nem így. Szépen, hozzám közeledve, az arcát arcomhoz simítva, azt a csókot, amelyet neki nem adott, helyetle nekem adva. Na, jöjjön! A völegénye egész életéért egy pillanatot csak.

JOSUE-JOSCH (*kérőleg fordul Lea felé*).

LEA: Nem.

A RABBI: Lányom tartja magát a szent könyvekhez és azok ezt a váltáságot nem ismerik.

KONSTANTIN: És ha a völegény lemond jogairól a javamra?

A RABBI: Egy válóleulet kiadni nem lehet, ha még meg se volt a nász.

KONSTANTIN: Eh, unlak benneteket. Te nem vagy pap, hanem ügyvéd és szerelmesebb a leányodba, mint annak a völegénye! Vetélytárs, doktor ur, ön lemond?

JOSUE-JOSCH (*fejével igent int*).

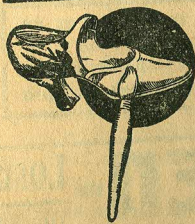
KONSTANTIN (*Lédhoz*): Nos?

LEA: Mit bánom én, akasztad fel! És magad is, magadat is, fenséges ur!

KONSTANTIN (*Tárrászhoz*): Vigyed!

LEA (*elfordul*).

KONSTANTIN: Vigyed és bocsássad szabadon a nyomorultat. Felrugom és kegyelmezek neki. Ez nem vetélytárs és csak egy élet. Nekem mind fog kellenni, aki csak fajzatotok e faluban él. Most már elment a kedvem a tréfától. Türelmem nincs. Várakozni, nem tudok. Itt nem marad élő és az alvégtől a felvégig beleégetek mindenkit az odujába, mint granáriumba az eget. A halottaitokat kidobom a temető-ágyukból; csak a szopósokat hagyom meg, árván, anyátlan, dajkátlan, hogy kinükban a kiözönlőit vért nyáljak fel tej helyett. A szopósokat nem bántom, azok maradjanak Végre is, valaki vagyok! Érezzed magadat megtisztelve, ha leszakittak és légy boldog, ha a véredhez lealáztam magamat. Urak ura vagyok és hozzá itt még az is a kötelességem, hogy eltaposam mindazt, ami harcunkkal ellenkező élet. Te pedig mondd meg odakint a házakban, hirdesd ki a pincékben, túlköld össze a népet

**Foltos
cipője
uj lesz**

ha ezt TRIOS BŐRFESZÉKKEL áttesti

Mindenütt kapható!

Aradon: Halik Péter festékkereskedőnél.
Kassán: Karp Hermannnál, Posta-u. 11.

Csak TRIOS-t fogadjon el.

Gyártja: TRIOS, Budapest, III., Vörösvári-u. 97.

a piacon, üregekbe és emésztőgödörökbe, ahová bujt, hogy... Hány óra?

A RABBI: Éjszaka kettő.

KONSTANTIN: Jó. Hát mikorra reggeli 4 óra lesz, amikor én odahaza Pétervárotról le szoktam feküdni és nálatok a csordát kihajtják, akkorára Lyon Lea, a te lányod, a volt menyasszonyod, nem az enyém, minden úgy lesz, ahogy mondtam. És most takarodj vetélytárs! Tudod mit? Ezennel kinevezlek szerelmem heroldjává; menj és hirdesd ki vágyam és akaratom. A további megbízásaimat várd. (*Josue et.*) Elhetnék, mondom, a jogaimmal, az erőszakkal. De ez nem az én ízlésem, nem is jó. Az kell nekem, hogy jöjjél felém önként, szeliden, engedelemmel. Elvégre is neuraszténiás, lágy, álmodozó, de ostoba nem vagyok! Nem vagyok elég csinos neked? Hercegisasszonyokkal csókolgattam a kezemet és Párizsban primadonnák kínáltak pénzt. És ez a kis nyavalyás zsidó lány, mint a belpoklost utál. De mit szavalok, mit teketóriázok? Tizhónapos szomszág gyötör és... És én magam is gondoskodom róla, hogy a község megtudja szerény és egyszerű fellételemet! Én katona vagyok és ez háboru. Tizezer katonám van. Az én tulajdonom. Azt csinálom velők, amit akarok. Képzelem, mint a sásák, mindent felfaltak. Joguk volt rá. És én is éhes vagyok, a magam módja szerint. Ők itt, én amott. És itten is. Tehetek én arról, hogy több a fantáziám a kelleténél! Moszjő madmazel. (*El. Külső beszéd.*)

LEA: Rejts el engem, rejts el engem, rejts el engem!

A RABBI: Hová rejtsélek?

LEA: Pincébe.

A RABBI: Bor után kutatnak.

LEA: Padlásra!

A RABBI: Szénát keresnek.

LEA: Áss el a föld alá.

A RABBI: Megfulsz ott, én lélekzetem.

LEA: Te tudsz, apám, varázslatot, változ-
tass át fehér kutyává, sólyommadárrá, jószagu

virágá. Egy napra, egy hétre, nem a örök-
létre!

A RABBI: Nem tudlak elaltatni, félek, hogy nem tudlak felkelteni, nem akarok hozzányulni gyönyörű lényedhez. Így kell hogy megmaradj. Nem vagyok Isten, nem vagyok Isten, miért nem vagyok Isten!

LEA: Ha te akarsz, tudsz, én tudom. Mondtad, van Ió, amelynek szárnya van. Hozd elő, ülj rá, ültess engem az öledbe és száguldj el velem ezek előtt a mieink közé.

A RABBI: Golyóvíhart zuditanának utá-
nam.

LEA: Téged nem fognak.

A RABBI: Téged eltalálnak.

LEA: Mit tegyünk?

A RABBI: Mit tegyünk?

LEA: Van-e olyan imádság?

A RABBI: Nincs többé imádság!

LEA: Mi van hát?

A RABBI: Pénz van. Arany van. Most nem drága. Kő és ékszer. Ezekkel azelőtt lehetett beszélni. Sebtében, sietve, szedjük össze, amink van. Apám, nagyapám, ami bűvös ékkőt szerzett. Titkos fiókok kulcsát... Add ide. Arany poharat, minden ezüstöt. Siess! (*Mindent összeszednek.*) Mind, mind. Az anyád opálját... hozzon nekik szerencsétlenséget. A déd-dédanyád füllőfüggője, az egyik. A másikat kiszakították a füléből, amint futott a déli tengertől az északi tengerig. Mit akarnak tőlünk? Lakni valahol csak kell. A föld mindenkié. Egy bolháé épp úgy, mint egy császáré. Az egyik Istennek épp anyyi, mint a másik! Mind, mind odadom, de téged nem adlak. Olcsón nem adlak, én egyetlen drágaságom! Könnyen nem, olcsón nem, magamat sem! (*A bátyuba kötött holmit a vállára veti.*) Te csak ülj ide szépen a frigyeláda mellé. Nyugton ülj. Hallottad, hogy ide be nem jöhet senki.

LEA: Csak az. Az bejöhet.

A RABBI: Ne félj. Most a katonákat járja, a népünket nyaggatja, lázítja. Addig, amíg ő jön, én itthon vagyok.

LEA (*hozzábujik*): És ha mégis eljönne?

A RABBI: Bolondísd meg a szineskedő kis nyelvvel. Karmold össze a körmöddel.

LEA: Ha mégis, ha mégis bántana?

A RABBI: Akkor tudod, mit kell tenni!

LEA: Akkor tudom, mit kell tenni! Merre mégy?

A RABBI: A pincén át, a pincetemplomokhoz. A legöregebb főtiszt elé.

HOTEL LINDENECK Teljes komforttal, 4:50-161 8
Márkáiig. Berlin, W. 8,
Unter den Linden 26. Friedrichstrasse sarkán.
Sürgőnyeim: Lindeneck, Berlin.

Bilz Szanatórium
Dresden-Radebeul
2 orvos. — Prospektus ingyen.
Női, ideg-, szív- és anyagcserebetegségek

DRESDEN - Loschwitz Dr. Möllers Szanatórium

Diétás kurák és az összes természetes gyógymódok.
Nagy gyógyeredmények. — Részletes nyomtatványok és prospektus díjmentesen.

BERLIN Elite körutazások — Nagy-Berlin keresztfül
és kirándulások Potsdamba, autón és hajón
Éhéd a hajón. Indulás: Unter den Linden 44 Világossárga kocsik

a piacon, üregekbe és emésztőgdörökbe, ahová bujt, hogy... Hány óra?

A RABBI: Éjszaka kettő.

KONSTANTIN: Jó. Hát mikorra reggeli 4 óra lesz, amikor én odahaza Pétervárot le szoktam feküdni és nálatok a csordát kihajtják, akkorára Lyon Lea, a te lányod, a volt menyasszonyod, nem az enyém, minden ugy lesz, ahogy mondtam. És most takarodj vetélytárs! Tudod mit? Ezennel kinevezlek szerelmem heroldjává; menj és hirdesd ki vágyam és akaratom. A további megbízásaimat várd. (Josue el.) Élhetnék, mondom, a jogaimmal, az erőszakkal. De ez nem az én izlésem, nem is jó. Az kell nekem, hogy jöjjél felém önként, szeliden, engedelemmel. Elvégre is neuraszténiás, lágy, álmodozó, de ostoba nem vagyok! Nem vagyok elég csinos neked? Hercegisasszonyokkal csókolattam a kezemet és Párizsban primadonnák kínáltak pénzt. És ez a kis nyavalyás zsidólánny, mint a belpoklost utál. De mit szavalok, mit teketóriázok? Tizhónapos szomjuság gyötör és... És én magam is gondoskodom róla, hogy a község megtudja szerény és egyszerű feltételemet! En katoná vagyok és ez háboru. Tizezer katonám van. Az én tulajdonom. Azt csinálom velök, amit akarok. Képzelem, mint a sáskák, mindent felfaltak. Joguk volt rá. És én is éhes vagyok, a magam módja szerint. Ők itt, én amott. És itten is. Tehetek én arról, hogy több a fantáziám a kelleténél! Moszjő madmazel. (El. Külső beszéd.)

LEA: Rejts el engem, rejts el engem, rejts el engem!

A RABBI: Hová rejtsелеk?

LEA: Pincébe.

A RABBI: Bor után kutatnak.

LEA: Padlásra!

A RABBI: Szénát keresnek.

LEA: Áss el a föld alá.

A RABBI: Megfuszok ott, én lélekzetem.

LEA: Te tudsz, apám, varázslatot, változ-tass át fehér kutyává, sólyommadárrá, jóság

virággá. Egy napra, egy hétre, nem az örök-létre!

A RABBI: Nem tudlak elaltatni, félek, hogy nem tudlak felkelteni, nem akarok hozzányulni gyönyörű lényedhez. Így kell hogy megmaradj. Nem vagyok Isten, nem vagyok Isten, miért nem vagyok Isten!

LEA: Ha te akarsz, tudsz, én tudom. Mondtad, van ló, amelynek szárnya van. Hozd elő, ülj rá, ültess engem az öledbe és száguldj el velem ezek elől a mieink közé.

A RABBI: Golyóvihart zuditanának utánam.

LEA: Téged nem fognak.

A RABBI: Téged etlalálnak.

LEA: Mit tegyünk?

A RABBI: Mit tegyünk?

LEA: Van-e olyan imádság?

A RABBI: Nincs többé imádság!

LEA: Mi van hát?

A RABBI: Pénz van. Arany van. Most nem drága. Kő és ékszer. Ezekkel azelőtt lehetett beszélni. Sebtében, sietve, szedjük össze, amink van. Apám, nagyapám, ami büvös ékkőt szerzett. Titkos fűkök kulesát... Add ide. Aranyopoharat, minden ezüstöt. Siess! (Mindent összeszednek.) Mind, mind. Az anyád opálját... hozzon nekik szerencsétlenséget. A déd-dédanyád fülönfüggője, az egyik. A másikat kiszakították a füléből, amint futott a déli tengertől az északi tengerig. Mit akarnak tőlünk? Lakni valahol csak kell. A föld mindenkié. Egy bolháé épp ugy, mint egy császáré. Az egyik Istennek épp annyi, mint a másik! Mind, mind oda-adom, de téged nem adlak. Olcsón nem adlak, én egyetlen drágaságom! Könnyen nem, olcsón nem, magamat sem! (A batyuba kötött holmit a vállára veti.) Te csak ülj ide szépen a frigyláda mellé. Nyugton ülj. Hallottad, hogy ide be nem jöhet senki.

LEA: Csak az. Az bejöhet.

A RABBI: Ne félj. Most a katonákat járja, a népünket nyaggatja, látítja. Addig, amíg ő jön, én itthon vagyok.

LEA (hozzábujik): És ha mégis eljönne?

A RABBI: Bolondísd meg a színeskedő kis nyelvvel. Karmold össze a körmökkel.

LEA: Ha mégis, ha mégis bántana?

A RABBI: Akkor tudod, mit kell tenni!

LEA: Akkor tudom, mit kell tenni! Merre mégy?

A RABBI: A pincén át, a pincetemplomokhoz. A legöregebb főtiszt elé.

HOTEL LINDENECK Teljes komforttal, 4:50-től 8
Márkáiig. Berlin, W. 8,
Unter den Linden 26. Friedrichstrasse sarkán.
Sürgőnyeim: Lindeneck, Berlin.

Bilz Szanatórium
Dresden-Radebeul
2 orvos. — Prospektus ingyen.
Női, ideg-, szív- és anyagcserebetegségek

DRESDEN- Loschwitz Dr. Möllers Szanatórium

Diétás kurák és az összes természetes gyógymódok.
Nagy gyógyeredmények. — Részletes nyomtatványok és prospektus díjmentesen.

BERLIN Elite körutazások — Nagy-Berlin keresztfül
és kirándulások Potsdamba, autón és hajón
Ébéd a hajón. Indulás: Unter den Linden 44 Világossárga kocsik

LEA: Siess, jó vásárt (rabbi pincén keresztül el. Pique-dame harmadik felvonásának intermezzója kívülről behallik. Josue-osch és a bolond besettenkednek).

JOSUE-JOSCH: Neked. Az muzsika
LEA: Mit hoztál, szegény Josue-Josch?
JOSUE-JOSCH: Ezt a virágot hozom, Lea, a hoztam. A keresztény herceg küldötte. Vess meg érte, hogy éppen én hoztam.
LEA: Miért hoztad, ostoba? Miért hoztad?

JOSUE-JOSCH: Pikát fordítottak a szímemnek, úgy parancsolta.

A BOLOND: És még nevetett hozzá.
LEA: Orgona! Orgona! Mos is nyílik az orgona? Kópók a virágjára, a virágot is tálom. Büdös, büdös, büdös a virággal!
JOSUE-JOSCH: És azt mondta nekem: én vagyok a násznagya és egy levelet is küldöttem.

A BOLOND: És ajándékot küldött. Mi? Ez valami! He! Még széppé teszed az ékzert, Eszter leánya. Ezt mindenesetre el kell fogadnod. Mondd magadnak, hogy én jöttem! A lelke küldötte. Annak van tehetsége hozzája. Csak a testem zsebe üres.

LEA: Vigyed vissza hozzá, két bolondok, vigyétek vissza hozzája! Etesse meg a disznóival; vidd, fuj, fuj, fuj!

JOSUE-JOSCH: És a levél is itt van, vedd!

LEA: A tűz égesse el a levelével együtt! Fúj! Pfúj! Mondd meg neki, hogy ezer vaszt vágjon a ruháján.

A BOLOND: Olvasd el előbb, hogy mit kér? Hátha jót akar?

JOSUE-JOSCH: Hátha jót akar? Belső fárasom van, Lea. Ne haragudjál rám, Lea! Én még gyenge vagyok, tanuló vagyok, én idős vagyok; a könyvekben nincs megírva, hogy ilyenkor mit kell tenni.

LEA: Miért nem mégy neki? Ha nem vagy erős, mért nem mégy neki hátulról, orul, akárhogy! Félted a girhes életedet. (Leél.) Keresztény ciril betűk. Cselédünk nincs; mond meg neki, hogy nincs cselédünk, aki elolvassa. A szolgálonknak írjon lyet. Mondd meg neki, hogy én nem tudok, csak héber betűt.

JOSUE-JOSCH: Visszaküldöd a levelét? Hogy mi ezel visszamenjünk hozzá?

A BOLOND: Ezért mindkettőnket . . .

LEA: Bánom is én, bánom is én!
A BOLOND: Én visszaviszem. Legfeljebb ott a pupomon bedugja a pikát, itt elől kijön rajta; ez a legjobb alkalmatosság, hogy mi-

nél hamarább feljussak mennysországba és megmondjam, hogy te is jössz utánam, mert ott mégis csak te leszel a feleségem.

LEA: Bujjatok el, tinjetelek el, hagyjatok magamra, én nem félek tőle. (Azok el.) Nos?

A RABBI: A pénz se kell nekik, arany se kell nekik; visszadobták, felrugták, a szent ékköveket szerteguritották.

LEA: Mit mondtak?

A RABBI: Menjek az urukhoz, az parancsol, élet és halál ura az és az nem fogad el váltásdíjat, csak téged fogad el, a fejedet akarja, a testedet akarja.

LEA: Engem akar? Egyedül engem? Mért engem? Mért éppen engem?

HIVEK (be).

A RABBI: Mit akartok?

HIVEK: Imádkozni!

A RABBI: Menjetek és otthon imádkozzatok. Egyedül akarok maradni a magam tűzhelyén. Ti is oda menjetek. Mit vártok? Mit kívántok?

HIVEK: Kérni jöttünk, téged megkérlelni jöttünk, imádkozni hozzád.

A RABBI: Egy beszéljen közületek, hadd hallom a nyáj egy bárányának begetését. Jöjjön elő, aki közületek a legöregebb, a béna, a világatlan, akinek nincsen többé az életben öröme, tehát félelme sem.

HIVEK: Hilél, Hilél!

A SZÁZESZTENDŐS: Ábrahám, Izsáknak fia, papunk és fejedelmünk! Én már az életemen túl élem az életemet és mindenütt sebes a testem: vágyón vágyakozik Ábrahám puha kebelébe.

A RABBI: Tudom, egy évtizede haldokolsz és mindig vágyol valamire, amit csak az élet adhat. Most mire vágyol?

A SZÁZESZTENDŐS: Nem hallok-e, hogy sir egész községed? Hogy reszket a ránk következő éjszakától. Én mondom, aki nem fél, mivel nekem mindig éjszaka van.

A RABBI: Mint pörös paraszt, úgy kerülgeted. Miért kerülgeted? Miért kezded a csepp vizet a roppant tengeren?

A SZÁZESZTENDŐS: Amikor láttam, látam nagyanyját lányodnak. Mondják, ez még tündöklőbb. Ha nem volna olyan, amilyen, nem vetett volna rá szemet olyan nagy ur. Mondják, ránézett és elvesztette az eszét. Mi ezse van egy ilyen kegyetlen oroszlánnak? De mennyi katonasága! Mind éhes, mind szomjas, mind el akarja venni, ami áru itt van; a párnát öregasszonyok feje alól, gyerekek szájából anyjuk csecjét, életét a férfiaknak. Tíz vad orosz esik egy jámbor fiunkra.

Igmándi

KURÁK OTTHON

Reggelenként fél pohár Schmidtauer-féle Igmándi keserűvíz égyomorra, langyosan használva, kitűnő eredménnyel pótolja a karlsbadi és marienbadi ivókúrákat bármely évszakban. Sok esetben elegendő már néhány evőkanállal is.

ÉS ő, aki fölöttünk ur, mind a tizet, mind a tizezret visszatartja.

HIVEK: Nem engedi, visszatartja! Most még visszatartja!

A SZÁZESZTENDÓS: Nem kér váltságdíjat, nem vesz tuszokat, nem enged bántalmazni egy leányt, nem egy feleséget. Nem az örökkévaló egy rendelése-e ez, hogy így legyen?

A RABBI: Az Ur csapása, bűneitek büntetése, a világ örülete, amiért szegyelni fogja magát, ha megcsönkítva és lerombolva felébred... Menj, szószátyár Hílé, kiben már csak a beszéd él. Menj és menjete! Szökjete ki a községből inkább; keressétek fel a mi katonáinkat; lehet, hogy közel vannak, az ágyuk ide hallatszanak; rimáncodjatok, hogy siessenek, titkos utakon kalauzoljátok ide.

A SZÁZESZTENDÓS: Ki mer itt megmocanni? Nem változtatok-e sóbálványnyá mind, te is!

A BOLOND (mozgolódik, megkeresi a közepben Josue-Joscht és kivonszolja az utcára szolgáló ajtón).

A RABBI: Ti rothadtak, ijedt és önzéstekben elbutult és elromlott imádkozó zsidók! Fölvettétek a halotti ruhát és ezzel, azt hiszitek, megtevéshetitek a meg nem nevezhetőt, az Egyet, a meg nem téveszthetőt, az egyedül való Urat. Halotti ruha — a magatok életéért, a lányom, az én egyetlen lányom halálos szegyenéért! Ismerlek benneteket, mindig csak alkudni, mindent elalkudni, megtehetőlyodva a haszonlesésbe, mint fehér pondrók nyüzsögni az édes gyümölcs körül. Nem esztek belőle, most nem eszik belőle senki, drágán adom, most én árverezek, a legdrágábban adom, mindnyájaitokat odaadom, egyért, azért, aki nekem egyetlen. Takarodjatok, ki, ki!

A SZÁZESZTENDÓS: Ne légy kegyetlen, kegyelmes! Mi vagyunk a te hiveid, bárányaid, az engedelmes fiaid!

A RABBI: Nyüves kutyák vagytok, sár vagytok, akibe hiába vetettem a tiszta buzát, csak mérges dudva nőtt belőletek! Ti nem is vagytok héberek és nem férfi nemes nedvéből, hanem a sanyaruság és megaláztatás, a keserves szükség savanyu levéből fajzottatok. Itt a törvény...

A SZÁZESZTENDÓS: Benne foglaltatik, hogy Ábrahám kész volt feláldozni legkedvesebb fiát, Izsákot, Eszter, Mordecháj huga,

meztelenül járult a pogány király elé, hogy megszegyenítse ellenségünket, Hámánt... Mióta elszakadtunk, azzal tartjuk magunka össze, hogy mindig akad közöttünk valaki aki eltapodtatja magát, kinek a vérét az ellenség megissza és abból megzabál. Tedd meg, engedd meg.

HIVEK: Engedd meg!

A SZÁZESZTENDÓS: Add oda a véred

A RABBI: Mit engedjek meg? Mit adjak oda?

A SZÁZESZTENDÓS: A lányodat, Leát, hercegneket, a vezérnek, egyet ezerért. Ki mondta, kihirdette, hogy amikorra feljön reggel és nem jött el az ő éjszakája...

A RABBI: A lányom nem adom. És döngöljete meg mind. Ő az enyém és Ő én vagyok. Nem adom oda, hogy becsstelenség falatja legyen. Vegye el magának erőszakkal, ha tudja. Tegyen benneteket földön futóvá, öldössön le engem, őt, mindnyája tokat! Itt nincs üzlet, nincs! És mit mondasz te leányom, Lea?

LEA: Én élni akarok, élni akarok! Én nem éltem eddig még semmit, csak néztem hogy tanulsz. Hoztam a papucsodat, mostam a kötődődet, gyurtam a térszátad, csókoltam az ősz fejedet és nem láttam és nem csókoltam soha fejét a férfinak, kinek hajszög és jó illatu, mint gyapja a barna báránynak.

HIVÓ: Li csókolni akar. Li élni akar (Mozgás.)

A RABBI: Fogjátok be a szátokat, rohadj kutyák, hitszegő lázadók! (Göggösen.) Mit akarsz te, Li?

LEA: Élni és meg nem halmi. Mondd meg mit csináltam? Kinek vétettem? Ki büntet engem? Ki mer engem büntetni halállal?

A RABBI: Az, akinek neve kimondhatatlan

LEA: Bünnel én nem bűnöztem, hibát én nem követtem, imádságot én el nem aludtam, csufat én nem álmodtam, tiszta és ártatlan vagyok.

A RABBI: A ki nem mondhatónak kedvetel, hogy az ártatlanokat eltapodja, hogy a igazi bűnösök annál jobban rettegének. El elmegyek veled én is, én is, akinek az élet szent és a cselekedete csuda. Mind meghalunk

LEA: Én nem akarok, nem akarok, nem akarok. (Gyerekes hangon durcás sirással. Nem láttam még nagy vizeket, csak kis patakot, nem láttam még nagy füstölő orrhajókat. Nem ettem narancsot fáról, amelyről Jeruzsálemben és Jaffában, kikről mindig beszéltél. És amit mindig ígértél, nem láttam vasutat. Két égő szeme, kinek olyan mint a teli hold. Nem játszottam, nem táncoltam

ELITE - PENZIO

V., Bálvány-utca 74. Elegáns szobák, hideg-meleg vízzel. Kiváló (ebéd) bejáró vendégeknek is.

EZÜST

EVŐESZKÖZÖK ÉS DISZTÁRGYAK
HENGEL ANTAL EZÜSTÁRUGYAR

IV., DALMADY UTCA 9
ALAPITVA: 1877

KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT!
TEL.: AUT. 895-73

Ide zártaal be magadnak egy skatulyába, mint egy madarat. Négy szál deszka közé, a föld alá tenni magamat nem hagyom! Félek a sötétségtől, undorodok a férgektől, sajnálom a szép fehér melleimet, a fehér combomat, a puha ölemet. Az arany szemem helyett ki ad nekem mást? Nem engedem, hogy bogarak kivájják és benne lakjanak. Gyűlölöm a halált!

HIVŐK: Gyűlöli a halált, rabbi; hallod ő is gyűlöli a halált!

A RABBI: Jobban, mint a vérvívó tisztátalan utálatot, kinek neve idegen férfi?

LEA: Jobban.

A RABBI (vad haraggal a zsidók felé): Megörjítettétek. Ti vettétek el az esztét. (Lágyan.) Lea, lányom, a halál nincs, a halál csak egy bus dunyha, leple alatt álmodni jó. És csak addig álmodsz, amíg jön a mi Megváltónk, kürtszavu Messiás, aki jó szárnyas lábón és puha ujjával felkölt.

LEA: Felkölt a férfiakat és az asszonyokat, akiknek gyermekük van, de hagyja elporlani a lányokat, akik még semmire sem voltak jók... Hogy költ föl, ha nincs mivel felkelnem, ha lábam nincs, akihez szent ajkad ért, kezem nincs, akit csókoltál, amikor anyámmal ültünk a földön. Nincs semmim és nincs Messiás.

MIND (mélyseges megdöbbenés).

A RABBI (megrémülve, de csendesén): Kivagy te néber és ki idegennek a hangja szól a szájadon át?

LEA: Én vagyok, Lea, a lányod.

A RABBI: Teimetóinkben ha a sirkövet látom, csak az anya neve van bevésve, az atya neve nem. Az atya neve nem tudatik. Eszternek leánya, idegennek fajzata. Orosz nő volt a dajkáid, elcserélt. Áruló vagy, lázadó vagy és a szent könyvek nekem jogot adnak, hogy most itt a község szeme láttára végezzek veled. És ha bátorság volna ezekben a rongyosokban és ótvarosokban, ha hithűség volna bennük, most köveket keresnének és megköveznének. De hallgatnak, gyávák, a saját életükért vacog a foguk, amikor a te életedért könyörögnek. Térj eszedre, gyönyörű, okos Lea, áldozd fel magadat velem együtt, gyer ide hozzám.

LEA (lassan, mint egy párduc közeledik az apjához, erősen a szemébe néz).

A RABBI: Áldozd fel magadat velem együtt, gyere a pusztulásba.

LEA (kiegyenesedik): Nem!

A RABBI: Hárgenen, hárgenen! (Felemeli az ökölbe szoritott kezét, de az reszketni kezd, lassan leereszti.) Utállak eltaposni. Nem tudlak eltaposni. A ruhámat im megszaggatom éreitet. Mint halottól elbucszom tőled. Élve eltemetlek. Maradj életben és tégy, amit akarsz.

LEA: Ha csudát tudsz, tégy csudát és rejts el előle engem.

A RABBI: Ezt a csudát nem tudom.

LEA (letérdel, a földön kuszik az apja elé): A kezedet, a kezedet! Én nem vagyok hütelen, nem vagyok engedetlen, nem vagyok szemérmetlen...

A RABBI (emeltebb hangon): Nem engedem, nem engedem! Jiskadal... (mereven, utolsó percig nézve Leát, kimegy).

A SZÁZESZTENDŐS EMBER (folytatja a halotti éneket): Jiskadal... (Mind el.)

LEA (fejét, haját a földhöz érintve, térdeplő helyzetben. Az ajtó kinyílik. Felül. Makacs és gögös mozdulattal).

A TUDÓS ASSZONY (mosolyogva, édeskésen): Én vagyok itt Lea, Gita, a tudós asszony. Engem ide küldtek. Ne félj tőlem. Én jobb vagyok, mint amilyen szép vagyok. Nyisd ki a szivedet számomra, én is ki fogom nyitni az ajkamat a te számodra. (Leül Lea mellé, megpróbálja átkarolni.) Én segítettem az anyádnak, hogy világra hozzon, ő se halt bele, te se halsz bele. Se ebbe, se másba.

LEA (befogja a fülét; hangtalanul jajveszékkel, azaz a fejével olyan mozdulatot tesz, mint a jajgatók).

A TUDÓS ASSZONY: Hallgass reám!

LEA (mintegy álomkórban): Mit akarsz? Mit fogsz velem tenni?

A TUDÓS ASSZONY: Én semmit, csak... (hirtelen, mint aki elszólta magát, elhallgat, a Lea haját simogatja.) Senki sem fog veled tenni olyat, ami rossz. Ha egy férfi először egy leányt megölel, először, ha nem is jó, de azután jó. Lea, apád is szerette anyádat. Minden leánynak úgy rendelte a könyv, az a köteleessége, hogy engedje, ha a férfi szeretni akarja. Túrje a hizelegését, azután maga hizelegjen. Fogsz még! Én is hizelegtem. Keresztül kell rajta esni, addig nem te vagy, csak leány vagy. Azután tudod meg kis kacsám, mi az étel, az ital, a fáradság.

Ostende

Az Északi tenger királynője

A belga királyi család nyári rezidenciája. Hullámos tengeri fűrdő. Óriási homokstrand. Háromkilométeres tengerparti sétány. Ásványvizgyógykura. Kursaalja páratlan. Szencziós látványosságok és ünnepek. Nagy sportélet. Tájékoztató árak: Szállodákban és penziókban szoba ellátással 50 belga franktól kezdve, egy- és kétágyas privátzobák naponta 20—40, havonta 500—900 belga frank, reggeli 2—5, ebéd és vacsora menü 10—25 belga frank. Egy belga frank 16 fillér. Fővilágosítás: Bureau de Renseignements, Ostende.

a frissesség az álom, meg ébrenlét. Mind-
ennél jobb ha egy férfi jön és azt mondja:
Gyer hűsleklü nőm, hogy hő arcomat pár-
nádra szoritánám. Gyer, mert felkelt az
esthajnali csillag és én le akarok feküdni,
hogy ne aludjunk. Gyer (*Kézmozdulattal*
követi szavaít.) hogy (*Sugva.*) szeressünk. A
rák enné le a hust ezekről a moszkoviták-
ról, hiszen ha nem ezek jöttek volna, ha-
nem szép legény: Josue-Josch jött volna,
akkor most te örülnél.

LEA (*álomkórjából egy pillanatra feléb-
redve*): Azt is utálok. Minden férfit utá-
lok!

A TUDÓS ASSZONY: Idegen, másíthítü,
ellenség, nem marad veled csak addig, amíg
megrabolt jószagu szüzem, szegfüm, nem
egy szelid szakállu jámbor és tudós ifju,
de mégis csak férfi. Ha parancsol, paran-
csol, hunyd be a szemedet, csukd be a füle-
det. Bűn, bűn, bűn. Nem is bűn. A leányok,
tiz, husz, száz leányok, minden leányok,
mind az övé lehetett volna és ő téged vá-
lasztott.

LEA (*híztériás nevetéssel*): Engem vá-
lasztott! (*Gunyosan.*) Ne pazarold a szót,
tedd velem, amit tenni kell.

A TUDÓS ASSZONY: A hajadat le kell
vágnom azzal az ollóval, amivel az anyádet
levágtam. Ó se halt bele.

LEA (*hirtelen*): Az ellenséges férfi hara-
adni fog.

A TUDÓS ASSZONY: Majd megbékél.
Marad még hajad. Marad még szád. Meg-
marad az olvasztott aranyból vajó öled.

LEA: Ne hizelegj, tedd!

A TUDÓS ASSZONY (*beszéde közben a*
Lea haja körül müködik, amint kell): Bu-
csuzz el a hajadnak dus fonataitól, amelyek
mint a kigyók, megfojtanak a férfit, aki
ágyas házába visz.

LEA: Ha meghagynád, ha megfojhatnám.

A TUDÓS ASSZONY: Bucsuuz tölük és
mondd utánam: Örömöt gyüölöl, két bosz-
szuló karral férfit védő, legfőbb harcos, ki
vezérelt bennünket; a kegyetlenül kegyes
neved áldott.

LEA (*mormol, egy-egy szót dadog*).

A TUDÓS ASSZONY: Én eldobom ma-
gamtól királynői palástomat, hogy hiuság,
mámor, tulságban ne essék és hogy el ne
részegedjem a fekete aranyból való palást
alatt. (*Levágja a fürtöket.*)

LEA (*kezébe fogja a levágott haját*): Isten
veled hajfürtöm, barátom, szerelmem, ját-
szótársam, makacs ellenségem! (*Megsókolja*
és eldobja.)

Hajszalak végleges kombinált sorvasztá-
sát nyomatlanul, kenőccsel,
szemölcsirtás, ráncok, szeplok és minden arctisztítlan-
ságok kezelése felölősséggel. — Postai szétküldés:
Kovácsné kozmetikája Rákóczi-ut nyolcvanhat

A TUDÓS ASSZONY (*négykézláb a jótáon*
összegyüjti): A háboru ha elmul, hej ennek
ára lesz.

LEA: Add el, égesd el, siess. (*Figyel.*)
Már hallom, vad ló patája, amint dobban.
(*Kínéz az ablakon.*)

A TUDÓS ASSZONY: Szent fürdő kellene
még. Jóillatu kenetek. Nincs rózsaoajod?

LEA: Nincs.

A TUDÓS ASSZONY: Persze nincs fehér
menyasszonyi ruhád?

LEA: Nincs, nem kell.

A TUDÓS ASSZONY: Az anyádnak kis
kék virágos perkláruhája volt. Hová tetté-
tek?

LEA: Amott van a ládában. Vedd ki, add
rám. Hadd égjen le rólam, én méltatlansá-
gomról.

A TUDÓS ASSZONY (*kiszedi*): Ez szép, ez
jó, ez csak tizenhét éves. Varsóból hozták
a kelmét. Egy arany volt a rőfje. Mintha
ma varrták volna, mintha rád szabták volna.
Kár, hogy csak egy herceg. Ha a vezér
jönne, ha maga jönne a cár...

LEA: Hízlegő banya, menj, menj, most
már menj!

A TUDÓS ASSZONY (*megöleli, megforgatja,*
végigfogdossa. Meg akarja csókolni).

LEA (*elháritja magától*).

A TUDÓS ASSZONY (*az ajtóban*): El ne
feled, hogy a férfi, férfi, ha maga az ördög
is. (*El.*)

LEA (*egyedül marad, az asztal elé áll.*
*Megnézi, hogy feljött-e már az esthajnal-
csillag. Miután meggyőződött, hogy igen,*
eloltja a négy szál gyertyát. A két ablakon
*keresztül léeggett házak lángjának rőt vilá-
gítása a virágzó orgonabokrokron át*).

KONSTANTIN: Jóestét, Lea. Ez helyes,
hogy egyedül vagy. Ti végre is okos népek
vagytok. Van bennetek raison. Az apád el-
ment?

LEA: El. Nincs apám. És én sem vagyok.
Eltemetett élve. Egy szegény halott leány-
tól, keresztény herceg, mit akarsz?

KONSTANTIN: Térdelni akarok előtled.
Megengeded, hogy közeledjem hozzád?

LEA: Azt teszel velem, amit akarsz. Áldo-
zati barmod vagyok.

KONSTANTIN (*fleuretjét leoldja, közele-
dik Leához*): Királynőm vagy. — Mit esi-
náltál a hajaddal? Mit csináltak a hajad-
dal?! Szent Györgyre és az egész szent iko-
nostázionra, ezért földem tusz nyelve lőgni
fog! és a lába a hádot nem éri! A hajam,
a hajam!

LEA: Én akartam. Vallásunk törvénye.

KONSTANTIN: Azt a törvényt meg fogom
másítani. Intézkedni fogok róla. Ukázt ira-
tunk, azt. De... (*Mind közelebb megy.*) ha
jól megnézlek, így ez még jobban áll. Olyan
vagy, mint egy arkangyal. Tudod mi az az
arkangyal?

LEA: Nem tudom, tudni nem kívánom, nekem az tiltva van, hogy tudjam.

KONSTANTIN: Az arkangyal az, aki az uristen frontján áll. Közvetlen mellette. Fiu is, lány is. Földig érő fehér szárnya és a kezében napsugárból való pallosa. De te még ennél is szebb vagy. Zavarban vagyok, ha nézlek. Nem tudom, hogy szóljak hozzád, hogy nevjak hozzád. Utálsz engem?

LEA: Nem utállak.

KONSTANTIN: Félsz tőlem?

LEA: Nem félek. Nem tudom, ki vagy. Nem tudom, mi a kívánságod. Nézz rám, irgalmatlan idegen és lássad, hogy fázok, minden tagom didereg és a forróság előlti bensőm, szombati gyertya lángja ég a torkomban... Én nem tudom, mi az a kívánság én nem tudom. *(Kiáltva.)* Miért éppen engem? Miért éppen engem?

KONSTANTIN: Mert nincs hozzád senki hasonló. Nincs senki nő, aki megérdemelje, hogy a lábodat nyugtasd a diadémos fején. Mondok neked valamit. Tudod-e, hogy igazság szerint te vagy a hercegisasszony és én vagyok a jött-ment, a senki, síhedő... Engedd meg, hogy megcsókoljam a lábodat és megalázkodás forró szenvedélyével vagyok tele, azt akarom, hogy te élvezzed ki diadalodat! Engedd átölelnem lábaidat és hogy forró számmal megcsókoljam.

LEA: Te vagy, aki parancsol!

KONSTANTIN: Azt akarom, hogy te parancsolj! Mondd, szólj, mit?

LEA: A torkom kiégett, adj innom! Az ajkam kiesrepesedett a láztól. Hűs vizet adjál és ne forró italt.

KONSTANTIN *(megfogja Lea kezét)*: A kezéd mint a jég.

LEA: Fáradt vagyok, halálosan, szomorú, beteg.

KONSTANTIN: Nyujtsd ide ajkadat és felüldülsz! Gyere velem oda, ahol arról álmodtál, amit ez éjszaka álmodtál. Te is, tudom, velem, mint ahogy tudom, veled. Gyer. *(A lakószoba felé vonja.)*

LEA *(hirtelen ijedelemmel)*: Ne vigyen. Nem akarom ne bántson, ne merészeljen. *(Átmenet nélkül megszeliélve.)* Ne bántson, ne kérjen ma. Engedje, hogy ez az éjszaka még az enyém, még a magamé legyen. Összetörtök vagyok; unt vagyok, nem vagyok én, annyi minden történt velem ma! Ami voltam, nem vagyok, amim volt, elvesztettem; ami leszek, nem tudom még. Ezt az éjjelt adja még nekem. *(Szinte öntudatlanul.)* A másik éjjel — a magáé.

KONSTANTIN: Szégyenlem magam, Lea, a bajtársaimtól, az alantásaimtól, magamtól szégyenlem magam, Lea... Hogy elmenjek tőled esőktalan szájjal, fehér éjszakának a komikus semmijével... Értesz-e engem, megértesz-e engem?

LEA: És nem szégyelné magát: egy rabjakat magának elvenni most, amikor még énekel a halotti éneket!

KONSTANTIN: Kellemetlenkednek, megint kellemetlenkednek. Ezt túrni is végre nem fogom!

LEA: Hagyja őket és hagyjon engem. Lásza, herceg ur: én még urat és férfit nem is láttam. De ha fenséged az, engedi, hogy egyedül... ágyamban... még... ma... ez... éjszakán... egyedül... holnap...

KONSTANTIN: Akkor a holnap az enyém! Ez más. Így más. Kérése parancs, urnőm. Kérem: nyujtsa a kezét. *(El.)*

LEA: Apám, jer vissza; apám végy vissza; apám, szűz ágyamba engedj — engedj engem vissza! *(Az ablakon át hallatszik Konstantin erős szava.)*

KONSTANTIN *(kivül)*: Feküdjetelek le, kiirtós jelet, minden katonának a nyugtatóra. Aztán egy hang se legyen az éjszakába. *(Kürt erőteljesen szól, mind gyengébb a visszhangja, amíg egészen elhangzik: Ujra Konstantin hangja, Tárász, van-e friss szénád! Szabad ég alatt, e ház előtt akarok aludni ma éjjel én is.)*

LEA *(odasompolyog az ablakhoz, a virágzó ágak között kiles. Nagyot, kéjjel lélekszik. Diadalmasan)*: Apám, az ajtóm előtt fekszik az ur, a herceg, mint a házörző kutyám!

(FÜGGÖNY)

III. FELVONÁS

(Ugyanaz a szoba, kora reggel. Az ablakok erősen befüggönyözve. A rabbi, mikor a függöny felgördül, az asztalfőn ül. Körülötte jobbról-balról, elől tiz kiválasztott hive. Közöttük a helybeli bolond és Josue-Josch. Messziről a „porba tiport rózsá“-ról való jeruzsálemi népdal hangzik fel, mire elhangzik, a rabbi körül diadalmas, de halk ének és tánc, amelyet lassu és nem heves kéz-

Kurhaus Sendhof **Hofgastein**
Korszerűen berendezett gyógyház, szép és egészséges fekvéssel. Prospektus kívánatra.

»Seegretl« Pensio **Mária-Wörth**
Gyönyörű fekvés. Kitűnő ellátás. Mérsékelt árak.

Sanatorium Dr. Scarpaletti
Wetzelsdorf bei Graz. — Elragadó fekvésű és legelőkelőbb gyógyintézet ideg-, belbetegék és üdülők számára. Összes modern kurák — Psychoanalízis, Mária-terápia, Diätetika Erdő és strand közelében. Tárász- kirándulások. Penzió ár 10 shillingtől.

mozdulattal kísérnek mind, még a rabbi is, de ennek a kézmozdulatai kissé erőltetettek. Mind vigyorog, ő komoly. A tánc közben a helybeli bolond az ablakhoz szalad — gyorsan és ugrálva, mint egy sánta szarka. Fellebentti az egyik ablak függönyét, betűz a kora reggeli nap vörös világa.)

A HELYBELI BOLOND (főlemeli az egyik mutatóujját): Pszt! (A hivek elhallgatnak, megmerevednek.) Mozgolódnak, ébrednek! (Mimeli a szigorú katonát.) Vagyázz!

A RABBI: Láttad őket?

A HELYBELI BOLOND: Beszéltem velük.

A RABBI: Hogyan csináltad?

A HELYBELI BOLOND: Mint egy igazi bolond. Mint egy béka. Legörgettem magam a hegyháton. Mint egy rög, aki megindul. Lent a völgyben ráakadtam a mi katonáinkra, megbujva a fenyvesekben. Előbb a feldrufot követelték. Aztán nevettek rajtam. Felfelé ösvéren már őz hoztak. A falu alatt vannak, őrszemek, ötven.

A RABBI: Lent sokan vannak?

A HELYBELI BOLOND: Már mind fel-felé jönnek. Sok, sok ezren.

A SZÁZESZTENDŐS: Vannak annyian, mint ezek?

A HELYBELI BOLOND: Sokkal többen. És milyenek. Milyen mások.

A SZÁZESZTENDŐS: De ezek addig még mindnyájunkat megölnék.

A RABBI: Ezek már nem ölnek. Ezek már valakit megölték. Csendesen beszéljétek, a házban halott van.

JOSUE-JOSCH: Ki? ki az, aki elmult?

A RABBI: Valaki, akinek nevét szájam kimondani nem tudja.

A SZÁZESZTENDŐS: Lea.

JOSUE-JOSCH: Lea.

A HELYBELI BOLOND: Lea. (Vigyorgva.) Én vagyok az arameusi király. És mégis csak az én feleségem lesz a másvilágon.

A RABBI (szemét behunyja, majd a fejét az asztalra nyugtatja).

A HELYBELI BOLOND (félrehozva Josue-Joscht, sutogva): A te feleséged az én menyasszonyom. (A lakosztoba felé mutat.) Ott alszik. Egyedül alszik. (Elfojtott örömmel.) Egyedül aludt!

A RABBI (felemeli a fejét): Mi, mi az? bolond: (Imádságra készülődik.) Uraim, imádkozni akarok.

A HIVEK (néhány részt elhelyezkednek, leülnek. Kivülről: messzebből, egész közel-

ről hallatszik): Vagyázz! (A fakopogató hármat zörget az ajtón.)

TÁRRÁSZ (Belép.) Fenséges uram, friss jóreggelt kíván neked is, de legfőképpen a nádszál (Mosolyogva,) menyasszonyának, elnyodnak. Ti pedig sziveskedjétek tüstént el-takarodni. A pap, ha nagyon erőlteti, egyelőre maradhat. Az uram gyűn. A levegő tiszta legyen akkorára. Nem kedveli a szagotokat. Én se. Egyébiránt szerencsés jóreggelt. Mars! (Elvonultatja őket maga előtt s ő is el.)

A RABBI (egyedül marad. Kűn a hivek zűmmögve folytatják az éneket. A rabbi tenyerével mimeli hozzá a táncot. Az ének elhangzik, ő egyszerre összeroppan. A legmélyebb kétségbesés kézmozdulata. Most elyondolkozik és a lakosztoba felé vánszorog. Ott hallgatózik — összezerelen. Méltóságos lépéssel megy a tóra felé és ott, imakendőt vett már előbb magára, háttal a nézőnek, imádkozni kezd. Egyébként mély meghajlás, aztán kibontja magát az imakendőből, a lépcsőre rogy. Háromszat a földhöz, a lépcsőhöz érinti a fejét): Jövel, szabadító! De ki szabadít föl engem. Gyönnék a győzedelmesei! De hol a bosszult, aki nekem győzőn? Ki adja vissza nekem a szívemet? Ki áll bosszút értem? (Hörögve.) Ki áll?

KONSTANTIN (belép, nagy vállalkozási kedvvel, díszben): Jó reggelt tiszteltreméltó kis családom. Nehézvérű öreg fanatikusom. (Kezét nyújtja a rabbi felé.)

A RABBI (tetteti magát, hogy nem veszi észre. Nem tudja, nem akarja elfogadni a kezét. Mellére szoritja mindkét kezét, hallatlan göggel, nem moccan, ami csak ugy történhetik, hogy Konstantin, amíg kezét nyújtott neki, nem fordult felé, hanem a terepet vizsgálta, hol lehet Lea, azután szaglászott. Keze a levegőben): No. (Szigoruan.) Nos.

A RABBI (gyors, keleti mozdulattal nyújtja a kezét, feláll, mélyen meghajlik).

KONSTANTIN (leül): Hol van leányod, az én kis feleségem? Sajna, nem lehet, csak ideiglenes feleségem, Lea, leány. asszony! Ahogy akarod!

A RABBI: Méltóztassék tőle megkérdezni.

KONSTANTIN: Talán fasé vagy vele?

A RABBI (didatikus hangon): Nevezett hollétét nem tudom. Nevezett hollétével nem törődöm. Nevezett számomra, nekem (Nehéz sóhajjal.) többé nincs.

KONSTANTIN: No, no! Tudod-e mit, atyus, após, ahogy akarod, béküljünk ki. Egyáltalán ne tartunk haragot többé. Én a zsidó fajjal való aprehenziómat egészen, majdnem egészen beszűntettem. Hajlandó vagyok máskülönben is a békére. Számomra a háboru vége eléretett, a forró pontjához ért. A forró, legforróbb pontjához. Soká al-szik a lányod.

Nagy **BUTORÁRUHÁZAM**-ban saját készítésű **hátlók, ebédlők, részletre is.**
MÜLLER LAJOS VII., Dohány-utca 37 ss

A RABBI: Soká. Múdig.

KONSTANTIN: Mint egy kis macska, mindig. Tehát mi ketten megkötöttük. Az érdekekben odahaza fogok néhány szót szólni. Biztos. Ez a háboru kezd unalmas lenni. *(Figyel.)* Valami ágyuszó. Némi tüzérharc. Semmi. Bagatell. Hallasz valamit?

A RABBI: Én, uram, semmit. Amit parancsolsz. Csend van.

KONSTANTIN: Sapperlot, dehogy is van.

A RABBI: Ideges vagy kegyelmes herceg. *(Érezd és igyál asztalomnál. Érezd magad föl.)* Helyezkedjél el. A házam tied. *(Leporol egy karosszékét.)* Foglald helyet és mondd meg, mit kívánsz? Kivánsz falusi énekeseket? Vannak itt kis fiugyerekek, hangjuk szebb, mint a felhők zenéje. Vicces bolondot? Több is van, mint egy. *(Titokban figyel kifelé.)* Csak nem képzeldől, most? *(Elfordul, gyűlölettel.)* Most. Most.

KONSTANTIN: Ugy látszik, mégis megszerettél, zsidó. Értem, megértem. *(Türelmetlen szeretetreméltósággal.)* Pá. Mit állasz itt? Kérni akarsz valamit? Vagy kérdezni? Ez az, hogy mindig akartok valamit. Ha időm volna a félelemre, félnék tőled, amint itt állsz komoran. Takarodj! *(Türelmét elveszítve.)* Takarodj!

LEA. *(Alkalmassint hallgatózott. Ez erős hangra belép. Egy lépést tesz az apja felé.)*

A RABBI. *(Szigorú tekintetű egy pillanatra rajta nyugtatja. Aztán elnéz a feje fölött és mint a II. feje. elmegy.)*

KONSTANTIN *(főlugrik, katonásan köszön és mindkét kezét előrenyújtva, siet Lea felé.)*

OROSZ VEZÉRKARI EZREDES: Fenség, fontos jelenteni valóm van.

KONSTANTIN: Önnek fontos, nekem nem.

OROSZ VEZÉRKARI EZREDES: Kérnem kell hogy meghallgassa. Huszonnégy órája próbálom, hogy kegyes színe elé juthassak. Fontos stratégiai dolgok.

KONSTANTIN: Ismerem az önök stratégiai okait. Nekem is meg vannak a magam stratégiai okaim. Sürgős magánügyeim... Nem látja?

OROSZ VEZÉRKARI EZREDES: A hadsereg érdeke, halaszhatatlan szükség...

KONSTANTIN: A hadsereg érdeke várhat, az én érdekeim nem várhatnak. Nem látod-e?

OROSZ VEZÉRKARI EZREDES: Könyörgő fenség!

KONSTANTIN: No. Mit, miről van szó? Gyorsan. Végezz gyorsan.

OROSZ VEZÉRKARI EZREDES: A falut evakuálnunk kell, fenség. Most, mindjárt. Azonnal.

KONSTANTIN: Evakuálni, kiűriteni. Egyebet sem tudtok, mint evakuálni. Gyűlölöm ezt a szót és gyűlöllek benneteket, híres vezérekariak.

AZ EZREDES: Fenség, ami most van, az nem tudomány, hanem szükség. Fenség hadserege talpon van, hogy meneküljön. Még egy fél óra és ha nem menekülünk, mind egy szálíg elesünk. Vagy ami még rosszabb, foglyai leszünk az ellenségnek.

KONSTANTIN: Amit beszélsz arcátlan-ság.

AZ EZREDES: Igazság!

KONSTANTIN: Én nem evakuálok, én maradok. Senki se ingadozzon. Ez a sereg az enyém és én rendelkezem vele. Érted? Megértetted? Az a kérdés, ki parancsol? te — vagy én? Az a kérdés, kiért van a hadsereg? Értünk-e, vagy mi vagyunk érte? Ha akárom, feláldozom az egészset. Mutasd a map-pát! A helyzet?

AZ EZREDES *(mutatja)*: Egy végutunk még van. Itt még kiránthatjuk magunkat. Egy erdő a hátvédünk. Ezen át menekülhetünk.

KONSTANTIN: Az a kérdés, hogy ki követett el valami bornírtságot? Te, vagy a tábornokod? Vagy ki követett el valami árulást? Az ellenség fizetett-e meg vagy valamilyen kedves rokonom? Állunk, várunk, verekszünk! Megértetted?

AZ EZREDES: Meg. Kivánja fenség, hogy átadjam a kardomat?

KONSTANTIN: Kinek van szüksége erre a bodzafa-botra? Különben csináljatok, amit akartok. Én itt maradok, huszonnégy óráig, én itt maradok. Fehér gárda, fehér nyulak, ha úgy tetszik, meneküljétek.

AZ EZREDES: Figyelmeztetem fenségedet, hogy fenséges élete veszélyben forog.

KONSTANTIN: Bizd rám a magam életét, a magadét mentesd.

AZ EZREDES: A katonáink életét menteni fogom, fenség. És...

KONSTANTIN: Mit még?

AZ EZREDES: Természetesen: a falut felégetem. Szükségből, szokásból és büntetésből. Egészen bizonyos, hogy ezek elárultak bennünket. Ezek a zsidók.

Férjének ha ideges, Pilavin fe-nyőfürdőt vegyen

SAN REMO

VILLA INA a volt CORVIN PENSIO tulajdonosának vezetésével
Központi tékvés szép pálmakertben — Magyar ház!

KONSTANTIN: Mindig ezek a zsidók. Ez az árulásuk, mint az árnyékunk, elválaszthatatlan tőlünk. Eh, nem is igaz! Szegény, ijedt emberek, olyanok, mint ti! Meg vagytok ijedve a magatok árnyékától. (Az ablakhoz megy.) Most már egy ágyusztót nem hallok, egy golyó nem sivit.

AZ EZREDES: Rohammal jönnek. Sietünk kell fenséges ur! (Idegesen nézi az óráját.) Megadhatom a parancsot a gyujtogatásra, a robbantásra?

KONSTATIN: Nem. Személyes ígéretem köti, hogy egy ól nem sok, de abban sem tesszünk kárt. Ha már a raison visszavonulni, szépen, rendben, okosan, mint ahogy mi szoktuk... Menjete, takarodjatok, takarodjatok!

AZ EZREDES: Fenség, könyörgök, fenség!

KONSTANTIN: Dajkám vagy-e, és én szópósbaba? Vénasszony vagy; azt tudom, de én Konstantin vagyok — indulj!

AZ EZREDES: Fenséged parancsára! (El.)

KONSTANTIN: Végre!... Kedves!...

TÁRRÁSZ (izgatottan berohan, leborul és Konstantin lábát akarja csókolni).

KONSTANTIN (szelíden elrugja): Eridj vén bolond! Hogy merészelsz belépni, mikor nem hívtalak?

TÁRRÁSZ: Fenség, drágalátos rubintom, uram, istenem, bocsáss meg nekem, könyörülj rajtam.

KONSTANTIN: Megint valami gaszágot követtél el! Husszor vágtalak le az akasztófáról, több pardon nincs!

TÁRRÁSZ: Nem én, nem én rólam van szó, — rólad. Ne fogasd el magad! Ne fogaszd el magadat, ne hagyjad magadat megélni. Mit mondok odahaza anyácskádnak? Feodorowna Pulcherinának. (Keresztet vet.) A nővérednek, a büszke Adelina Pulcherinának (Mint előbb.), a jegyesednek, a hasonlíthatatlan Anna Feodorovnáknak és a szeretődnek (3-szor mélyen meghajol.), Duclerc kisasszonynak?

KONSTANTIN (Leához): Pardon, ez egy bolond, egy indiszkrét vén bolond, de ez volt az én szárazdajkám, puskatöltőm, gyermekkoromban kopófalakáim etetője, kopókutyám.

TÁRRÁSZ: Az, az. Az voltam és az va-

Házassági ügyében

ajánlataimat mindenkor igényeinek megfelelően zárt levélben közlöm, ha adatait és igényeit beküldi

DEÁK DEZSÓ trodájának. Rákóczi-ut tizenkilenc

gyok és azért kérlek, hogy irgalmazz neke — menekülj! Alid nyergelve, még lehet, menekülhetsz.

KONSTANTIN: Nem szokásom és nincs időm, ugy-e szívem királynője?

LEA (mint egy automata): Ahogy fenséged parancsolja.

KONSTANTIN: A mieink elmennek? rendben mennek el?

TÁRRÁSZ: Rendben.

KONSTANTIN: Ki van itt?

TÁRRÁSZ: Én és két cserkészed.

KONSTANTIN: Hol vannak azok?

TÁRRÁSZ: Patruljaik a határban. A te ronybód látni lehet őket. Utánuk szuronyerdő indul, se hossza, se vége, határa sincs. Fussunk.

KONSTANTIN: Itt maradok. Nekem itt elintézetlen ügyem van. Nem látod, ostoba! Nem beszéltem ki magamat ezzel a virágszállal, csak megbódultam tőle, de nem szakítottam le. Nem tudok elmenni. Ha akarsz, — te menj.

TÁRRÁSZ: Én maradok.

KONSTANTIN (az ablakhoz megy): Azt hiszem, csalódtok. Nincsenek is közel, nem is mernek hozzám, énhozzám közelednek. Mindenesetre nyergeltesen a két cserkésztel is; a lovammal várjatok. Készenlébte Vigyázz!

TÁRRÁSZ (jelelmedik): Atyuskám, egyetlen fenségem, nem volna egyszerűbb ha ezt a... nem tudom, hogy hogy tiszteljem, tisztelt kis fekete galambomat, az én lovamra fel... a háta széles, aztán álló vele... ötven versztnyire van egy finom kalitka, ott turbékolhat...

LEA (feláll, menekülni akar).

KONSTANTIN (visszafojja gyengéden): Nem is rossz gondolat, vén martaócom, asszonyt szöktetni. De én nem vagyok martaólcz. Elszőknél így velem?

LEA: Nem. Nem hagyom el ezt a házat és nem ölöm meg az apámat. Ó eltemetett engem, de én őt nem. Összekötözheted a lábamat, guzsbá a karomat, de mit érsz vele, egy hidegszáju halottal viszel csak magaddal.

TÁRRÁSZ: Ami hideg, az felmelegedik, aki halott az feltámad, gyönyörű zsidó kisasszony... Gyerünk, gyerünk! (Közledek.)

LAE (irtózáttal hátrál).

KONSTANTIN: Takarodjál, állat! Kiaasz a kapu elé. Vigyázzol, vársz.

TÁRRÁSZ: Igenis, fenség.

PERSIANA

valódi indiai

Henna hajfesték

Ingyen küldök próbára mindenkinek 1 pengő postaköltség beküldése ellenében 18-féle eredeti színre fest

KÉPVISELI: SCHLACHTA JENŐ BUDAPEST, IV, MÁRIA VALÉRIA-UTCA 7

KONSTANTIN: És ha kell, meghalsz velem.

TARRASZ: Igenis, fenség.

KONSTANTIN: Indulj! (Tarrasz el.) És mit mondasz te? Mit tanácsolsz te, nászpárom, Lea?

LEA: Menj, menekülj. Nem akarom látni, hogy megöljenek, nem akarom. Mind azt kívánták, mind arra tanítottak, hogy tartóztassalak, hidegsselek, de én nem... nem... siess, menj, még van idő.

KONSTANTIN: Hajhó! Te félted az életedet? Ez bizonyos érdeklődést jelent. Nem vagyok többé idegen neked?

LEA: Nem.

KONSTANTIN: Nem utálsz többé?

LEA: Nem.

KONSTANTIN: Sőt talán tetszem is neked?

LEA (hallgat).

KONSTANTIN: Mondd, hogy tetszem. Mondd.

LEA: Tetszik, tetszik. Csak menjen.

KONSTANTIN: Akkor éppen itt maradok. Én nem hallok, nem érzem a veszélyt. Olyan vagyok, mint a fajmadár, — csak azt tudom, hogy imádlak. Nemcsak a gyönyörűséges testedet, hanem a lelkedet, azt az ismeretlen vad madarat, még inkább két kis fehér szárnyadat, ezt a két kezéd. (A Lea egyik kezére teszi az egyik kezét, a másikat nézi.) Mint egy ókori királykisasszonynak, olyan a kezed. Milyen finom, milyen elegáns, honnan vetted?

LEA: Az apám a leviták nemzetségéből való. Az anyám királyok királyának ágyékából sarjadzott...

KONSTANTIN: Te vagy az igazi urnó. (Nevet.) Ha visszaemlékszem a mi hercegnőinkre, a nagy csontos kezükre, fehér, fehér, de kifehéritett csak. Ha meggondolom, a mi famillánk nem is olyan régi és ha nem is uri... régen akadt egy-egy durva öklü ács... egy kétöles raszta, durva kalandorok... degenerált félurak... voltaképpen te követsz el messzallianceot, ha velem összepárizolj! és ha kéznél volna itt egy pápa, az volna a helyes, hogy egyszerűen törvényesen — feleségül vegyelek. De (Gondolkozik.) nincsenek itt, és nincsenek rendben a papírjaim... Ne, szólj már te is valamit, ne nézz rám olyan csodálkozva. Nem értesz?

LEA: Alig, kicsinyt.

KONSTANTIN: Azt hiszed, hazudok? Becsületemre mondom, igazad van, hazudok. Neked is, de magamnak is. De ilyenek vagyunk mi, orosz urak, több a kedélyünk, mint a karakterünk. Egy kicsit úgy összevissza vagyunk, de esküszöm, hogy a szó, ami most a számon kibuggyan, lelkem jobbak feléből való és azt szeretném, hogy mind, ami bennem van, kimondhatnám. És a véretem is neked, érted. (Felocsudva, józanon.) Szaperlott, ez nálad és nálam nélkül is megtörténhetik a következő félórában! Sebah! Nem tudom bánni. Ilyen jól és erősen együtt még sohasem voltam növel. Szent Györgyre esküszöm, de nem hazudok. Szépen beszéllek, mi?

LEA: Hizeleg fenséged. És nekem fájdalmat okoz, hogy ebben az órában... (Neszél, figyelt.) Kint a falu végen már idegen nyelvű ének hangzik — a mi katonáink.

KONSTANTIN: Mit bánom én a háborút! Nem akarok én elfoglalni és meghódítani területet! A két szemed nekem többet ér, mint az egész Fekete tenger és a két melledért odaadom a Márvány tengert és az egész fehér óceánt... De sok a szavam és kevés a csókom, adj.

LEA: Menj! Nem hallod-e hogy a mi népünk már a maga boldog énekét zengi? Menj!

KONSTANTIN: Előbb egy csókot.

LEA: Most vágatnak el az utolsó katonáid, fenség...

KONSTANTIN: Táltos a lovam, fölnyergelve vár... Csókod nélkül nem tudok ráülni, elmenekülni sem.

LEA: Inkább, mintsem, hogy megöljenek — ime, vedd el. (Feláll, néhány lépést tesz az alkov felé.)

VEDEKEZZÜNK, AMIG NEM KÉSŐ!!

POLOSKÁK

ellen megbízhatóbb hatású irtószert a

„MORT”

poloskairtó szeszt,

mely kiválóan sikerült vegyi összetételénél fogva felülmúlja az összes eddig létező szereket, amennyiben nemcsak a poloskát, hanem azok petéit is végleg kiirtja. A „MORT” legcsekélyebb foltot sem hagy hátra, tehát még a legfinomabb butoroknál és tapétáknál is bátran használható. EGY ÜVEG ÁRA: —80, 1.20, 1.60, 2.20 és 3.—

MAJTHÉNYI BÉLA

drogus-, vegyszer- és illatszerüzlet az „arany kereszt”

BUDAPEST, IX., VÁMHÁZ-KÖRÜT 15. SZÁM (a Lónyay-utca sarkán)

Telefon: 853-42. — Alapítva 1897-ben.

Vidékelt megrendelések beérkezésétől napján legpontosabban eszközöltetnek.

Ha őszül úgy dr. Morisson hajvizet használjon

KONSTANTIN: Nem így, erőltetve — te add.

LEA (az ajkát ügyetlenül, de nyugtja).

KONSTANTIN (az atkov felé vonzódik s megcsókolja Leát.) Még egyet.

LEA (csókot ad).

KONSTANTIN: Még egyet. Mind. (Hosszasan csókolja.)

LEA: Menj! Fuss erre a pincén át menekülhetsz. (Lassan, öntudatlanul a két karját Konstantin nyakára helyezi.)

KONSTANTIN (erősen megöleli, a karoszkébe rogy s odavonja Leát. Csók.) Egy egész élelet megért!

LEA (Konstantin mellébe furja a fejét.)

TARRASZ (kopogtatás után bejön, mereven megáll): Fenség, jelentem alázatosan, nincs idő többé a menekülésre. A harmadik utcában vannak az ellenséges patruclok. A két cserkész megszökött, egyedül mi ketten vagyunk itt. Elfogatjuk magunkat vagy meghalunk?

KONSTANTIN: Az utóbbit, Tarrasz. Az utóbbi ügyesebb. Csinosabb. Jobban illik a ranghoz, pedig csak most volna kedvem élni. (Tarraszhoz.) Most te menj ki a kapuba és drágán add el magadat és drágán adj el engemet, vén tolvaj. Menj a pokolba, Tarrasz és jelents be engem. (Leához megy.) Egy kis elintézni valóm van, Lea, légy nyugodt, Lea, sirjad ki magadat, holnap te kagagni fogsz, tied a holnap, az enyém (Megnézi óráját.). Aufen, az idő mulik, ha az ember jól mulat. Ti kerületesek felül, kis zsidó harcegisasszony, de én is mindjárt. (Kezével int.) Adieu! Örülök, hogy volt szerencsém. (Elmegy.)

LEA (egyedül marad, megmozdul a limlom között kibontakozik, mintha lassan ébredne, fölemeli a fejét, mereven néz maga elé, arrafelé figyél, amerre Konstantin elment. Egy elcsentett fegyver éles, de nem erős hangja hallik, olyan, mint mikor egy kavics a falba ütődik. Feláll, az ajtó felé megy, ott)

KONSTANTIN (ujra megjelenik sápadtan,

az ajtófélfába fogózva). Lea, te vagy, még mindig egyedül vagy? Még mindig nincsenek itt?

LEA: Valami bajod van, uram? Fehér az arcod, uram!

KONSTANTIN: Nincs bajom. Egy kis etikett hibát követtem el. Egy hölgy lakásában ... megbocsáss ... még sem vagyunk uri urak, Lea, nem vagyunk igazi urak, Lea. Valamit elkövettem Lea, amit bizvást mársá bizhattam volna Ilyenek vagyunk mi moszkoviták, a kezünk erős, de nem biztos. Szeretnék a fejemre, a megszentelt fejemre köpni. Leám ... Ugy látszik, nem végeztem, nem tudtam végezni magammal se. (A blúz alá a melléhez teszi a kezét, tapogatja.) Nedvesnek nedves, szépen szivárog, de nem érzem a halált, szentem. Inkább az életemnek halk örömeivel és mozdulni nem tudó morával vagyok tele. Én nem tudom, jobb volna-e, ha elfogattam magamat és mint valami közönséges hadnagy, akit kiráztak az egyenruhájából, dolgoznék éretted itt valamelyik postahivatalban ... Fel a fejet Konstantin, herceg, hercegem! (Erőlteti a mozdulatot, de egy pillanatig állja csak.)

LEA (közeledik felé két karjához nyul): Valamit tettél, valami kárt tettél magadban, keresztény herceg.

KONSTANTIN: Kísérleteztem. (Hirtelen a szívéhez kap.) Ugy látszik, nem hiába, mégse hiába. Hamar, siess! Pardonnez moi, ma chere, fam. Éljen az utódom! Rettenetes elgondolni, az a nyavalyás, rühes zsidó ... Ne rettegj tőlem, nem bánthatlak többet. Fogd le a hüs szemem a forró száddal.

LEA (megcsókolja mindkét szemét).

KONSTANTIN: Forró. Kettő, egy ... (arcát előrebukik).

LEA (arcát két kezébe fogja, majd nézni próbálja a halottat. Nem tudja. Hirtelen lerogy elébe, megfogja, forgatja, ébreszti): Ur, uram, kis uram! Szólj egy szót felel nekem. Nekem felel, én vagyok itt, akit szerettél. (Feltápáskodik, a harcosok diadalmas indulója hallatszik. A szoba minden irányában elkiáltja.) Apáin, apám, apám!

A RABBI (jön, komoran, büszkén, a nyakában aranylánc, ünnepi főveg a fején): Házam népe öltözik ünneplő ruhába: Izrael népe halljad, felszabadultál! A mi katonáink eljöttek a mi tűzhelyeink védelmezésére. Hajhó, cselédeim, bujdatok elő, a moszkovita elüzetett, megszökött, letiportatott. Hajhó kergettetik előre, mint mészárszékre megérett nyáj. (Meglátja Leát, aki egy oszlophoz szo-

 Gummi **harisnya** **haskötők**
sérkötők, etegápolási s higienikus cikkek
WESZELY ÉS TÁRSA utóda NAGY KÁROLY FRIGYES
Budapest, IV. Apponyi-tér 1a sz. — Árjegyzéket ingyen
Aut. 833—26.

VÁRÓ ANDOR:

LIA

EGY HÍRES
FILMSZÍNÉSZNŐ
REGÉNYE

ÁR 3

KAPHATÓ:
SZÍNHÁZI ÉLET
KÖNYVESBOLTJÁBAN

rija arcát, hangtalanul sir.) Eszter leányának a tűzhelyen helye nincs, menjen világgá! Meglátja Konstantin holttestét, fojtott düh-
(.) És ez még itt?! (Diadalmasan.) Ez még?! (Közelebb jön.)

LEA (fejét felemelve, rezignáltan): Alszik. Egy halott.

A RABBI (egy tükröt keres, letérdel vele a halott szája elé tartja, utálatlaltal a szive elé helyezi a fejét, szivverését hallgatva. Győzedelmesen): Halott! (Hisztériás nevetés, ugyanakkor Leának ugyanolyan karakterű irása. A sírást követő szepegéssel Lea meg-
l.)

LEA: Halott, halott, halott!

A RABBI (körbe járja a holttestet. Köz-
ben megáll): Nagyherceg, főherceg. A
nál hercegségek, hadvezérem! Most vezé-
elj, most parancsolj, most mond! Ide zsidó
lányoddal... csak annyit tegyél meg, hogy
szefogjad a markodat öködbe. Egy pillan-
atra a pilládat... ti életet ontó nagy urak,
mbervadászok, jöjjetek ide mind és tegye-
tek meg vele annyit, hogy a sarkantyuját
szese tudja ütni, egy gondolatot, bármely bu-
át, kitaláljon meghült elméje... Husz éves
avallér és isten kegyelméből való császár-
ok: szép halottak lesztek mind! Nagyherce-
g, kicsiny hercegem, esett kutyám! Leám!
ternek leánya, maga Eszter, jövel a ka-
ába, resjtsd gögös fejed a büszke mel-
re. Jer!

LEA (odamegy hozzá de mereven ma-
rad).

A RABBI (roppant hevességgel magához
öleli, simogatja, csókolgatja): Megint az
enyém vagy, csak az enyém vagy, én jószagu
cedrusom, italom, étkem, az én istenem
isten után. (Sugva.) Megölted? Hogy ölted
meg?

LEA: Nem én, ő maga tette.

A RABBI (iejtlen, de még mindig mele-
gen): Miért vacog a fogad? Az én ékköveim!
(Kezével megvizsgálja Lea szemét.) A sze-
med nedves. Miért sírsz, amikor ő nevetett
engem?

LEA: Szeretted engem, engem szeretted.

A RABBI: És te is szeretted őt, őt sze-
retted?

LEA: Én is.

A RABBI: Az övé voltál?!

LEA: Az övé!

A RABBI: A párja?

LEA: A párja. A párja.

A RABBI: Mondd, hogy kényszerített, erő-
vel lefogott, a katonái segítettek. Hogy nem
menekülhettél. Mondd, hogy mint hóhér ugy
hajtotta végre a szent szerelmet.

LEA (szárazon): Az övé voltam. Én nem
bánom, hogy ki, miért jött, honnan jött,
férfi volt, szép volt, az övé voltam és (Bizo-
nyos sértő elannal.) az övé vagyok.

A RABBI (egy pillanatra eltávolodik Leá-
tól, mereven nézi, aztán a kaftánja belsejé-
ből kiveszi a kést, a másik kezével letépi a
ruhát Lea tarkójáról és felordít): Akkor
menj el vele Éva örök leánya, örök tisztá-
talanság! Némber, némber, némber! (Leát
hátról tarkón szurja.)

LEA (hangtalanul előre esik, aztán testé-
nek egy kigyószzerű mozgása, arccal a menyé-
zetnek: mosolyogva hal meg).

A RABBI (mereven nézi, nyitott szemét
letolja odarohan a tóraszekrényhez és letépi
arról a terítőt, leteríti vele a halottat. Meg-
gyujt két gyertyát s a halott fejéhez helyezi.
A fal felé fordul, hogy némán imádkozzék.
Ezalatt ércfúvók diadalmas marsot fújnak,
amely elhangzik, felhangzik.)

HIVEK (diadalmi énekkel és táncval jön-
nek az utcáról).

(ÉNEK)

A HELYBELI BOLOND (aki a legvadabbul
járja, egyszerre megáll a halott előtt, a teri-
tőt fellebbentti, elsikítja magát. Az ének és
tánc egyszerre megáll).

SZÜNET

A RABBI: Dicsőség az urnak, akinek neve,
utja és célja ki nem mondható és fel nem
ismerhető. Dicsőség fegyvereinknek! Utolsó
imádságom ez, mert papotok többé nincs,
válasszatok ujat, engem pedig vessetek sötét
börtönbe, ahol a jámborságnak, örök imád-
ságnak és egy lény emlékezetének élhetek,
annak, aki — gyönyörű volt!

(Függöny gyorsan le.)

VÉGE

iareggio (Hotel Tirreno)

az olasz RIVIERA kedvelt téli és tavaszi üdülőhelye Hotel TIRRENO. Egyetlen magyar hás napos
ékvéssel, közvetlenül a tenger partján, a játékkaszinó közvetlen közelében. — Folyó hideg és
szélvis a szobákban. Kitűnő magyar és francia konyha. — Magyar levelezés. — Szeptembertől
mérsékelt árak. — Nyitva egész éven át.